

RAPPORTER

EN REVIDERT VERSJON AV SKATTEMODELLEN LOTTE

AV
OLE K. HOVLAND OG HÅVARD RØYNE

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF NORWAY

RAPPORTER FRA STATISTISK SENTRALBYRÅ 82/3

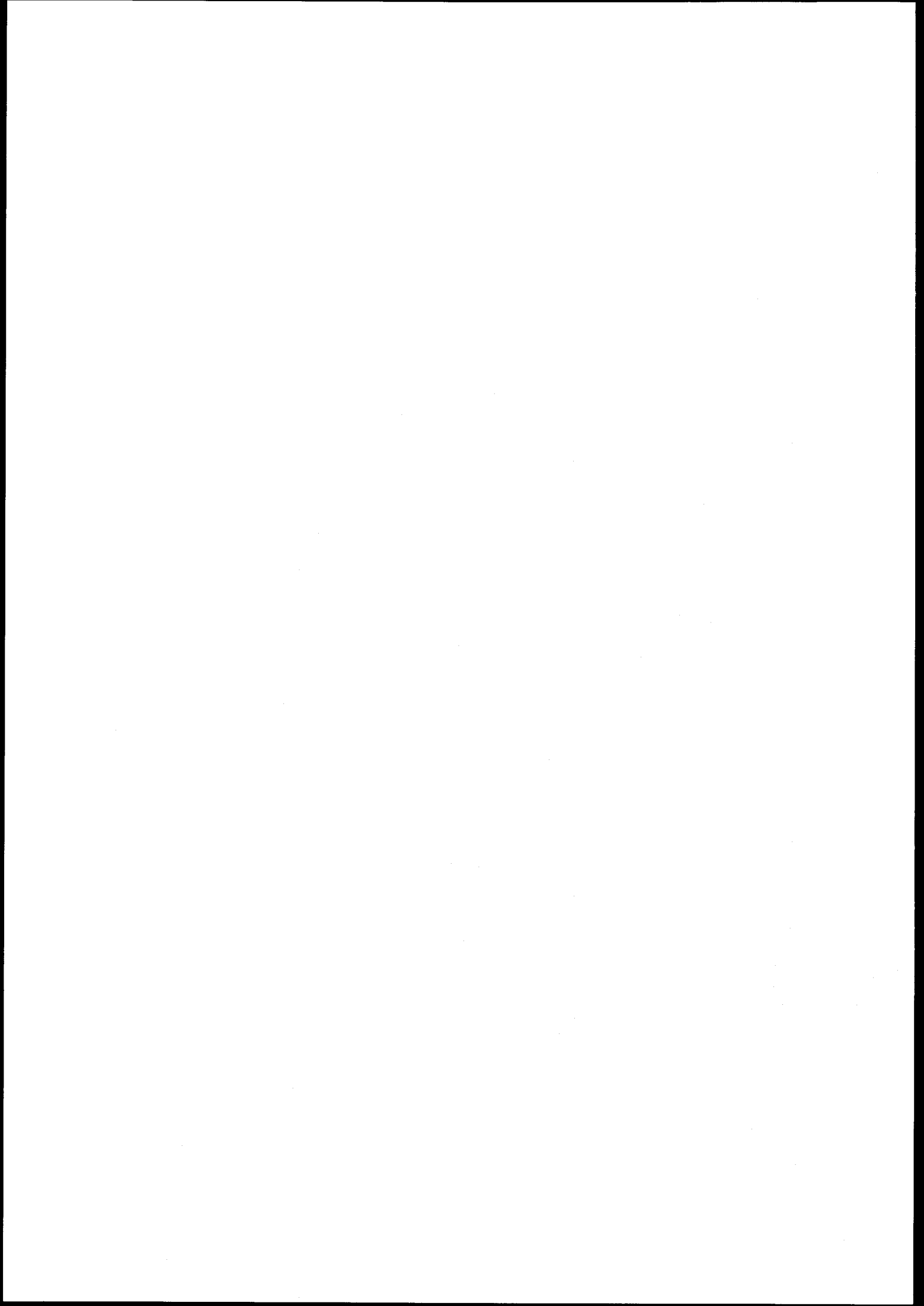
EN REVIDERT VERSJON
AV SKATTEMODELLEN LOTTE

AV
OLE K. HOVLAND OG HÅVARD RØYNE

STATISTISK SENTRALBYRÅ
OSLO — KONGSVINGER 1982

ISBN 82-537-1648-6

ISSN 0332-8422

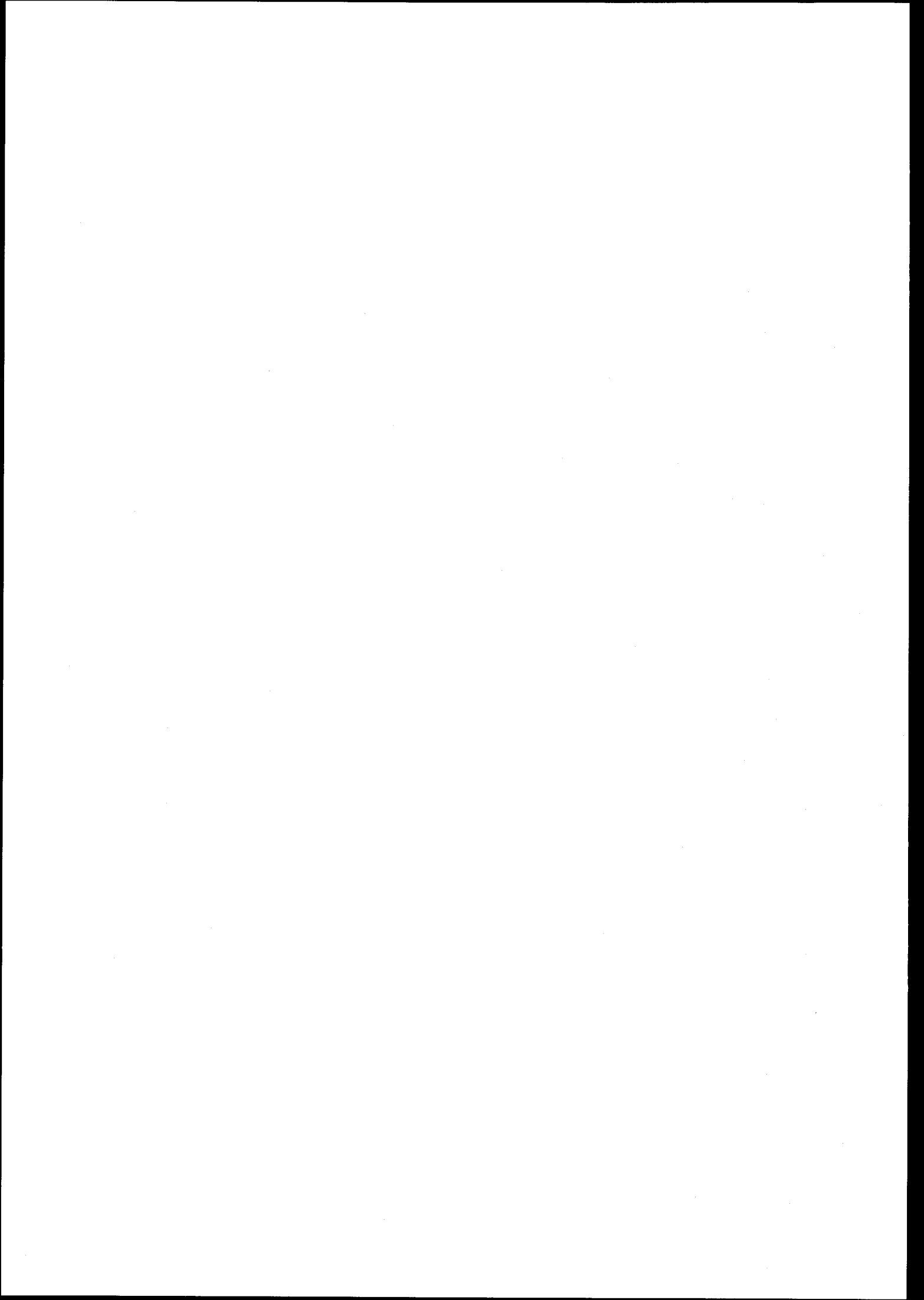
FORORD

Skattemodellen LOTTE brukes for å analysere virkninger på disponible inntekter for personlige skattytere av endringer i skattesatser og definisjon av skattegrunnlag. Beregningene bygger på oppgaver hentet fra Statistisk Sentralbyrås treårslige inntektsstatistikk som er basert på inntektsopplysninger for et utvalg av skattytere. Ved hjelp av oppblåsningsfaktorer kan modellen også nyttes til å beregne virkninger for offentlige skatteinntekter. Arbeidet med modellen ble satt i gang i 1969/70, og modellen er senere revidert flere ganger. Denne rapporten redegjør for den hittil siste versjon av LOTTE. Rapporten gir også en brukerbeskrivelse for modellen.

Det alt vesentlige av programmeringsarbeidet er utført av Øystein Evandt. Prosjektet ble påbegynt mens Ole K. Hovland var ansatt i Byrået og er fullført av Håvard Røyne.

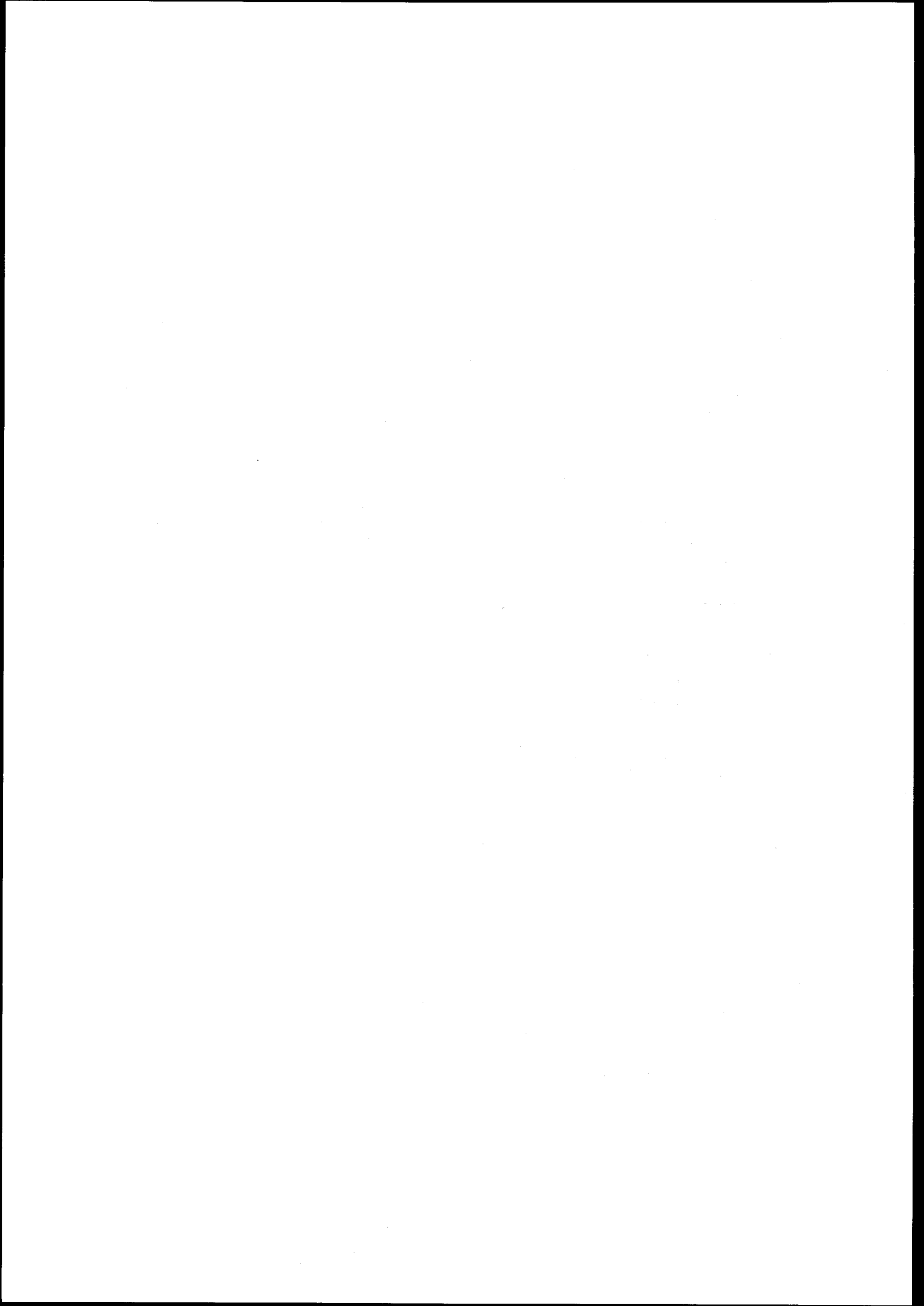
Statistisk Sentralbyrå, Oslo, 18. november 1981

Arne Øien

INNHOOLD

	Side
1. Innledning	7
2. Nærmere om revisjonen av LOTTE	8
2.1. Innføring av husholdning som enhet i modellen	8
2.2. Beregning av skatt etter billigste ligningsmåte	9
2.3. Oppblåsningsfaktorer og framskriving av datagrunnlaget til aktuelle beregningsår	9
3. Eksempel på bruk av modellen	10
4. Arkivsystem og programstruktur	25
4.1. Arkivsystemet	25
4.2. Programstrukturen	25
4.3. Nærmere om de enkelte skatteberegningsrutinene	27
5. Begreper og kjennetegn	30
6. Brukerbeskrivelse	33
6.1. Styringsparametre mv.	33
6.2. Innlesing av skatteregler	34
6.3. Midlertidige endringer av programmet	37
6.4. Dokumentasjon av kjøringene	39
6.5. Dimensjonering ved hjelp av parametre	39
7. Oppdatering og vedlikehold av modellen	39
7.1. Etablering av analysefil når data fra ny inntektsundersøkelse foreligger	39
7.2. Permanente endringer i programmet	40
Litteratur	42
Vedlegg	
1. Innhold på analysefilen for 1976	45
2. Innhold på analysefilen for 1979	51
3. Liste over filer	57
4. Oversikt over common-blokker	59
5. Liste over dimensjoneringsparametre	61
Utkommet i serien Rapporter fra Statistisk Sentralbyrå (RAPP)	62

I. INNLEDNING

Skattemodellen LOTTE er et viktig hjelpemiddel i arbeidet med å analysere virkninger av endringer i skatteregler for personlige skattytere. Modellen bygger på Statistisk Sentralbyrås inntektsstatistikk og er særlig laget for å analysere virkninger av endringer i definisjonen av skattepliktig nettoinntekt. Arbeidet med modellen ble påbegynt så tidlig som i 1969/70, og modellen ble første gang dokumentert i Rosenquist (1972). Den gang hentet en data fra Inntektsstatistikk 1967. Senere versjoner av modellen har utnyttet henholdsvis Inntektsstatistikk 1970, Inntektsstatistikk 1973 og Inntektsstatistikk 1976 som datagrunnlag. Inntektsstatistikken bygger på et utvalg av norske husholdninger. Statistikken gir detaljerte oppgaver over sammensetningen av nettoinntekten og nettoformuen hentet fra selvangivelsene til de enheter som er med i utvalget. Disse detaljerte oppgavene er datagrunnlag for modellen. For hver skattyter har vi altså oppgaver over de ulike inntekts- og fradragsposter på selvangivelsen. Tilsvarende har vi oppgaver over de ulike formuespostene samt skattyternes gjeld. I modellen regnes skatten ut for en og en skattyter av gangen og summeres deretter for ulike grupper av skattytere. Statistikken gir mulighet til å beregne skatter ikke bare på basis av de inntektsbegreper som dannet skattegrunnlaget på tellingstidspunktet, men også på skattegrunnlag definert på alternative måter. Ved hjelp av modellen kan en sammenligne skattebeløp for grupper av skattytere ved alternative skatteregler og således studere fordelingsvirkninger ved endringer i skattereglene. De beregnede skattebeløpene blåses opp til makro-tall ved hjelp av et sett oppblåsingsfaktorer. Oppblåsingsfaktorene beregnes ved å sammenholde samlet nettoinntekt, nettoformue og antall inntektstakere i utvalget med tilsvarende tall hentet fra Statistisk Sentralbyrås skattestatistikk. Skattestatistikken gir langt færre opplysninger om den enkelte skattyter enn inntektsstatistikken, men den omfatter til gjengjeld alle skattytere. På denne måten kan LOTTE-modellen også utnyttes til å gi anslag på det offentliges inntekter av den direkte beskatning av personer ved ulike skatteregler. For en nærmere redegjørelse for modellen og dens bruksområder vises til Garaas (1974).

I denne rapporten presenteres en revidert versjon av skattemodellen LOTTE. Revisjonen av modellen har særlig hatt to siktemål:

- (i) Innføring av husholdningsenheter i modellen. I tidligere versjoner av modellen var enheten inntektstaker/skattyter. For mange formål er det imidlertid også av interesse å studere virkninger av endringer i skatteregler på skattebeløp mv. for grupper av husholdninger.
- (ii) Modernisering av EDB-programmet ved omskriving av hele programmet og omlegging til bruk fra terminal.

Det er også foretatt andre endringer. Bl.a. kan en nå få utført skatteberegninger under forutsetning av at ektepar ved endringer i skattereglene lignede etter den ligningsmåte som gir lavest skatt.

En omtale av ulike endringer som er gjennomført i modellen, følger i kapittel 2, mens kapittel 3 gir eksempler på bruk av modellen. I dette kapitlet kommenteres også de ulike tabellene. Kapitlene 4 - 7 gir en teknisk dokumentasjon av modellen: Kapittel 4 omtaler arkivsystemet og programstrukturen, mens kapittel 5 gir en nærmere redegjørelse for grupperinger som nyttes i tabellene. Kapittel 6 inneholder brukerbeskrivelse for modellen, mens kapittel 7 redegjør for oppdatering og vedlikehold av modellen.

2. NÆRMERE OM REVISJONEN AV LOTTE

2.1. Innføring av husholdning som enhet i modellen

De versjoner av LOTTE-modellen som har vært i bruk til nå, behandler hver skattyter for seg, og gir liten mulighet for å analysere hvilke virkninger endringer i skattereglene har for grupper av husholdninger. Dette innebærer at i mange beregningsoppdrag og egne analyser der en ville foretrukket å bruke husholdningen som enhet, har en sett seg nødt til å utføre beregningene på skattyternivå. Når dette gjøres vil bl.a. ektefeller som begge har inntekt og som lignes adskilt, framstå som to separate enheter i skatteklasse 1, mens felleslignede ektefeller utgjør en enhet i skatteklasse 2. Denne framgangsmåten har særlig skapt problemer i skatteanalyser der en forsøker å belyse velferdsvirkninger utfra endringer i disponibel inntekt. Når det er flere skattytere i en husholdning, kan endringer i skattesystemet slå ulikt ut for de enkelte skattyterne. Virkningen på husholdningsnivå vil være avhengig av den faktiske inntektssammensetningen i husholdningene i undersøkelsesåret. Dersom det bare er en inntektstaker i husholdningen, vil skillet mellom skattytere og husholdninger i analysen være uinteressant. Utviklingen de senere år har vært slik at det er blitt mer og mer vanlig med flere inntektstakere pr. husholdning. Det forsterker behovet for å kunne behandle husholdningens som enheter. Hvordan husholdning defineres i modellen behandles nedenfor.

Skatteberegningene i modellen skjer på skattyternivå. Dette er nødvendig for å få beregnet riktige skattebeløp. Samtidig med at en innførte husholdninger som enhet i modellen, ønsket en fortsatt å kunne belyse proveny- og fordelingsvirkninger av regelendringer på skattyternivå som i tidligere versjoner av modellen. Den reviderte versjonen av LOTTE inneholder derfor både tabellgrupper som viser fordelingsvirkninger av endrede skatteregler på husholdningsnivå og tabellgrupper som viser fordelingsvirkningene på skattyternivå.

Aggregering av skattytere til husholdninger skjer på følgende måte:

- husholdningens inntekt er summen av inntektene til de enkelte skattytere som inngår i husholdningen
- husholdningens skatt er summen av beregnet ilignet skatt for skattyterne i husholdningen
- husholdningens disponible inntekt er lik husholdningens inntekt minus husholdningens skatt. (Barnetrygd og forsørgerfradrag i skatt behandles som negative skatter).

Som nevnt tidligere hentes datagrunnlaget til LOTTE-modellen fra inntektsstatistikkens grunnmateriale. Telleenhetene i inntektsstatistikken er inntektstaker og husholdning. I LOTTE er telleenhetene skattyter og husholdning. En skattyter kan bestå av to inntektstakere i det tilfellet at et felleslignet ektepar der begge har inntekt, har levert hver sin selvangivelse. De kjennetegn som en i datagrunnlaget til inntektsstatistikken har knyttet til hver inntektstaker, gjør det mulig å anvende to forskjellige husholdningsdefinisjoner.¹⁾ At en i inntektsstatistikken akkumulerer inntektstakere til husholdningsnivå og i LOTTE skattytere til husholdningsnivå skaper ikke problemer, fordi felleslignede ektepar i alle tilfelle vil høre til samme husholdning ved begge husholdningsdefinisjoner.

Skillet mellom de to husholdningsdefinisjonene som datatene til inntektsstatistikken gir en anledning til å bruke, går stort sett på hvordan forsørgede og ikke-forsørgede personer i samme bopel behandles. Husholdninger etter definisjon I omfatter en enslig inntektstaker eller ett ektepar med tillegg av personer som hadde samme bopel (adresse) og som den enslige eller ekteparet forsørget i undersøkelsesåret, dvs. mottok barnetrygd, forsørgerfradrag eller særfradrag pga. forsørgelse for.

Husholdningsdefinisjon II er mer omfattende enn definisjon I. Etter definisjon II omfatter husholdningen de som er gruppert i en husholdning etter definisjon I pluss personer med samme bopel og samme etternavn, me likevel slik at det bare finnes ett ektepar i husholdningen. Definisjon II vil f.eks. ikke skille mellom forsørgede og ikke-forsørgede barn innen samme husholdning. Det har ikke vært mulig å gruppere "samboende" i samme husholdning. Dette gjelder for begge husholdningsdefinisjoner

1) Se Bye og Høyland (1980), Bye (1980a) og Bye (1980 b).

Antall husholdninger etter husholdningsdefinisjon I vil etter det ovenstående være større enn om husholdningsdefinisjon II brukes. En husholdning ifølge husholdningsdefinisjon II vil også alltid inneholde minst en husholdning etter husholdningsdefinisjon I.

Utvalget til inntektsundersøkelsene er sammensatt av to deler. Den ene delen omfatter alle skattytere som året før undersøkelsesåret hadde inntekt og/eller formue over visse grenser pluss deres familie (F-utvalget). Den andre delen omfatter et tilfeldig utvalg av de resterende husholdninger trukket etter Byråets utvalgsplan (H-utvalget). I motsetning til H-utvalget har en ved etablering av F-utvalget bare fått med personer i samme bopel som tilsvarer en husholdning etter husholdningsdefinisjon I. (For F-utvalget vil dermed husholdningsdefinisjon I og II gi samme antall husholdninger). I publikasjonene om inntektsundersøkelsen baserer en seg på husholdningsdefinisjon II. Den reviderte versjonen av LOTTE er programmert slik at en for hver kjøring kan velge hvilken husholdningsdefinisjon en vil gruppere etter.

2.2. Beregning av skatt etter billigste ligningsmåte.

I datagrunnlaget inngår kjennetegn som viser hvordan ektepar der begge har inntekt, er lignet i undersøkelsesåret, dvs. om de er særskilt lignet i skattekasse 1 eller felleslignet i skattekasse 2. Det er ligningskontorene som stort sett har bestemt ligningsmåten på grunnlag av hva som gir lavest skatt for ekteparet totalt sett under gjeldende regelsett i undersøkelsesåret.

I tidligere versjoner av modellen ble den fastsatte ligningsmåten beholdt også når en skulle foreta beregninger ved alternative sett av skatteregler. En mulig feilkilde var da åpenbar: Dersom de alternative skattereglene gir andre innteksgrenser for når det for et ektepar lønner seg med felles ligning eller særskilt ligning, vil provenyberegningene i LOTTE-modellen ved det alternative regelsettet inneholde et feilelement ved at enkelte ektepar får for høy skatt.

I den reviderte versjonen av LOTTE har en lagt inn en rutine som i stor grad vil ta vare på denne feilkilden.¹⁾ En kan som tidligere beregne proveny- og fordelingsvirkninger med uforandret ligningsmåte. I tillegg vil en kunne beregne skattene ved billigste ligningsmåte, dvs. at modellen for ektepar der begge har inntekt både beregner samlet skattebeløp etter den ligningsmåte som er angitt i datagrunnlaget og etter den alternative ligningsmåten. Deretter sammenlignes skattebeløpene ved de to ligningsmåtene og modellen velger det laveste skattebeløpet. Betingelsen for at denne prosedyren kan gjennomføres er at begge ektefeller har levert egen selvangivelse. Ved beregningene har en vært henvist til å bygge på den fordeling av inntekter mv. på ektefellene som er spesifisert på selvangivelsene. Har begge inntekt, men det er bare sendt inn en selvangivelse, blir ekteparet ved beregningene felleslignet slik reglene er i dag. Programmet gir forøvrig også mulighet til å gjennomføre særskilt ligning for de inntektstakere som har levert egen selvangivelse.

Den feilkilden som fortsatt ikke er tatt vare på, er at det kan tenkes ektepar som ved alternative skatteregler vil gå over fra å sende inn felles selvangivelse til å sende inn to selvangivelser for dermed å bli særskilt lignet dersom dette faller best ut. Hvor stor denne effekten er, vil avhenge av hvordan det alternative skattesystemet er utformet, og i hvilken grad folk har kunnskaper om når det lønner seg med felles ligning eller særskilt ligning.

2.3. Oppblåsingsfaktorer og framskriving av datagrunnlaget til aktuelle beregningsår

Datagrunnlaget til LOTTE består dels av en utvalgsundersøkelse og dels av en totaltelling (jfr. H-utvalget og F-utvalget i pkt. 2.1). Resultatene som presenteres i tabellene er tall på landsnivå, tilsvarende som i inntektsstatistikken. Tallene på landsnivå beregnes ved at tall fra husholdningsutvalget blåses opp og legges til tall fra totaltellingen som omfatter de med høy inntekt/formue. Oppblåsingsfaktorer for husholdningsutvalget beregnes av fagkontoret ved å sammenholde opplysninger fra inntekts- og formuesstatistikken som begrepsmessig sammenfaller best mulig med tilsvarende totaltall fra den summariske skattestatistikken.²⁾ For husholdningsutvalget beregnes det en oppblåsingsfaktor for antall inntektstakere og husholdninger, en oppblåsingsfaktor for alle inntekts- og fradragsbeløp og en oppblåsingsfaktor for alle formuesbeløp på selvangivelsen. Grovt sagt

1) Arbeidet med denne rutinen var ikke avsluttet da manus ble sendt til trykking. 2) Jfr. Bye (1981).

gjøres dette ved at en i skattestatistikkens grunnmateriale først tar bort de enhetene som inngår i F-utvalget. Oppblåsingsfaktoren for inntekt som brukes for hver enhet i husholdningsutvalget, beregnes så som forholdet mellom total inntekt i skattestatistikkens grunnmateriale (eksklusiv F-utvalget) og total inntekt for enhetene i husholdningsutvalget i inntektsundersøkelsen. De andre oppblåsingsfaktorene beregnes på tilsvarende måte. Oppblåsingsfaktoren for inntekt brukes også for å blåse opp de inntektsskatter som beregnes i modellen. Egenskaper ved estimatorene vil ikke bli drøftet i dette notatet. Totaltallene i inntektsstatistikken og i LOTTE vil avvike noe fordi en i datagrunnlaget til LOTTE-modellen har utelatt dødsbo.

Datagrunnlaget fra en inntektsundersøkelse vil være om lag to år gammelt når det tas i bruk i modellen. Det er derfor nødvendig å framskrive datamaterialet til mer aktuelle beregningsår. Framskrivningen skjer på skattyternivå, og består i at en forsøker å simulere de resultater en ville fått dersom det hadde blitt gjennomført en inntektsundersøkelse det året vi framskriver til. Ved framskrivningen benyttes egne vekstfaktorer for antall skattytere og for inntekt pr. skattyter for hver sosioøkonomisk gruppe.¹⁾ Vekstfaktorene for inntekt pr. skattyter nyttes for alle inntekts- og fradragposter på selvangivelsen bortsett fra at enkelte poster (f.eks. minste- og oppgjørsfradrag) ikke får vokse utover de maksimumsgrenser som gjelder. I tilfeller hvor en anser det urealistisk å legge vekstfaktorene for inntekt pr. skattyter til grunn for utviklingen av en inntekts- eller fradragspost, kan en nytte spesielle forutsetninger. Et eksempel på dette kan være nettoinntekt av egen bolig. Det er foreløpig ikke lagt inn rutiner for å framskrive formuespostene. I programmet kan en velge mellom to utgangspunkt for framskrivningen. Den viktigste forskjellen mellom de to metodene er at vi i det ene tilfellet forutsetter at det er et fast forhold mellom nettoinntektene under gjeldende regelsett i undersøkelsesåret og nettoinntektene i beregningsåret for alle enhetene innen en sosioøkonomisk gruppe. Denne framgangsmåten kan være gunstig dersom en beregner vekstfaktorer med utgangspunkt i skattestatistikken som er årlige undersøkelser. Den andre framskrivningsmetoden bygger på at det er et fast forhold mellom bruttoinntektene under gjeldende regelsett i undersøkelsesåret og bruttoinntektene i beregningsåret. En avleder så nettoinntektsbegrep som skal gi grunnlag for skatteberegningene ved å korrigere for inntekts- og fradragposter som ikke kan ha utviklet seg i takt med bruttoinntektene. Denne framskrivningsmetoden kan være gunstig dersom en bruker nasjonalregnskapstall og MODIS-resultater for å beregne vekstfaktorene, eller andre kilder som sier noe om utviklingen i bruttoinntekter. Vekstfaktorene må tolkes forskjellig i de to alternativene, i det ene tilfellet som forhold mellom nettoinntekter - i det andre tilfellet som forhold mellom bruttoinntekter. Framskrivningsmetodene er nærmere beskrevet i Hovland (1980: kap. 2). Der gjennomgår en også hvordan oppblåsingen skjer og viser hvordan en ved å justere oppblåsingsfaktorene får tatt hensyn til at antall skattytere innenfor hver sosioøkonomisk gruppe endres i framskrivningsperioden. At en innfører husholdninger som alternativ telleenhet i modellen medfører ikke noe vesentlig nytt på dette punkt. På samme måte som en tidligere har forutsatt at nye skattytere fordeler seg slik at den relative inntektsfordelingen for skattyterne forblir uendret, må en også forutsette at husholdningenes relative inntektsfordeling forblir uendret innenfor hver sosioøkonomisk gruppe etterhvert som nye skattytere kommer til. Vekst i antall skattytere over tid er i virkeligheten delvis et resultat av at det blir flere inntektstakere pr. husholdning. Dette får en ikke tatt hensyn til ved framskrivningen. Antall husholdninger vil i modellen utvikle seg i takt med antall skattytere.

3. EKSEMPLER PÅ BRUK AV MODELLEN

Skattemodellen LOTTE kan brukes til å belyse såvel endringer i regler som fastlegger skattegrunnlagene som endringer i regler for beregning av skatt når skattegrunnlagene er fastlagt. Modellen har således et vidt bruksområde og nyttes i stor grad som et supplement til Modellen for direkte skatter i MODIS IV.²⁾

En beskrivelse av viktige bruksområder for den forrige versjon av LOTTE er gitt i Garaas (1977). Vi skal her derfor nøye oss med et eksempel som kan belyse betydningen av å innføre husholdning som enhet i modellen. Vi betrakter dette som den viktigste endringen i den nåværende modellen i forhold til tidligere versjoner.

1) Jfr. avsnitt 5.3. 2) Modellen for direkte skatter i MODIS IV er omtalt i Engebretsen (1974).

Vi har gjennomført to beregningsalternativer. I alternativ 1 har vi nyttet vedtatte regler for 1979 og beregnet skatt for 1979 på grunnlag av de inntekter som er fastlagt for 1979. I alternativ 2 har vi nyttet samme skattesatser som i alternativ 1, men vi har doblet fradrag i arbeidsinntekt for gift kvinne eller enslig forsørger som har barn.

På de følgende sider er vist de tabeller en får ut ved en kjøring av programmet. Vi har nyttet husholdningsdefinisjon II, og den sosioøkonomiske grupperingen er basert på skattestatistikkenes kriterier. Med inntekt menes sum bruttoinntekt inklusive aksjeutbytte, jfr. kap. 5. Det framgår av tabell 1 at de påløpne inntektsskattene i følge beregningene ville blitt redusert med 425 mill. kr for 1979 i alternativ 2 i forhold til alternativ 1. De etterfølgende tabeller gir grunnlag for en nærmere analyse av skatteregelendringen. Vi skal nøye oss med å kommentere tabell 8B.2 og tabell 12.2. Disse tabellene viser henholdsvis antall husholdninger og antall skattytere etter endring i skatt og inntekt. Tabell 12.2 gir tall for hver skatteklasser. For å lette oversikten, har vi nedenfor trukket ut og bearbeidet noen hovedtall fra tabellene 8B.2 og 12.2.

Antall husholdninger og antall skattytere med skattelette etter inntekt. Skattealternativ 2 i forhold til skattealternativ 1.

	Inntekt (kr)									I alt
	0- 29 999	30 000- 44 999	45 000- 59 999	60 000- 79 999	80 000- 99 999	100 000- 119 999	120 000- 149 999	150 000- 199 999	200 000 og over	
A. Absolutte tall										
Antall husholdninger ..	2 412	10 453	13 666	32 563	43 820	70 151	91 263	91 676	47 539	403 546
Antall skattytere	32 177	89 690	63 148	80 642	55 694	40 812	25 743	10 271	6 779	404 956
B. Relative tall										
Antall husholdninger ..	0,6	2,6	3,4	8,1	10,9	17,4	22,6	22,7	11,8	100,0
Antall skattytere	7,9	22,1	15,6	19,9	13,8	10,1	6,4	2,5	1,7	100,0

I forhold til tabellene 8B.2 og 12.2 har vi altså sløffet inndelingen etter skatteendringens størrelse. I tillegg er skattyterne aggregert over skatteklasser.

Det framgår av tabellen foran at regelendringen stort sett vil være til fordel for skattytere med forholdsvis lave inntekter. Den samme regelendringen vil imidlertid i følge beregningene være til fordel for husholdninger med høye inntekter. Bare 6,6 prosent av de husholdninger som får skattelette som følge av regelendringen, har inntekt under 60 000 kr mens 45,6 prosent av de skattytere som får skattelette, har inntekt under 60 000 kr. Forklaringen er selvsagt at størstedelen av de skattytere som får skattelette som følge av regelendringen, hører til husholdninger med en (eller flere) andre inntektstakere med betydelige inntekter. Dette gjleder i særlig grad de gifte kvinner som drar nytte av regelendringen, og trolig bare i liten grad de enslige forsørgere som får skattelette.

TABELL 1

HOVEDRESULTATER. SKATT I MILL. KRONER ETTER SKATTEART OG SKATTEALTERNATIV

	ALT.1	ALT.2	ALT.3	ALT.4	ALT.5	ALT.6	ALT.7	ALT.8
SKATTEART:								
INNTEKTSSKATT TIL KOMMUNER, FYLKER OG FELLESSKATT TIL SKATTEFORDELINGSFONDET..	23391	23129						
INNTEKTSSKATT TIL STATEN	8660	8547						
FOLKETRYGDAVGIFT, SYKEDEL FOLKETRYGDAVGIFT, PENSJONSDEL.....	4491	4441						
6244	6244							
GENERELL SKATTEBEREGNINGSRUTINE..	0	0						
FRADRAK I SKATT FOR LIVSFORSIKRINGSPREMIER OG INNSKOTT ETTER SPAREKONTRAKT.....	0	0						
BARNETRYGD.....	0	0						
FORSØRGERFRADRAK I SKATT FOR BARN UNDER 17 ÅR....	0	0						
FORSØRGERSTØNAD FOR BARN MELLOM 17 OG 20 ÅR.....	0	0						
FORMUESSKATT TIL KOMMUNENE.....	0	0						
FORMUESSKATT TIL STATEN.	0	0						
I ALT.....	42788	42363						

TABELL 4.1 TALLET PÅ HUSHOLDNINGER ETTER INNTEKT OG DISPONIBEL INNTEKT. SKATTEALTERNATIV 1

DISPONIBEL INNTEKT	INNTEKT									I ALT
	0- 29999	30000- 44999	45000- 59999	60000- 79999	80000- 99999	100000- 119999	120000- 149999	150000- 199999	200000 OG OVER	
0 - 29999	286438	27939	0	0	0	0	0	0	0	314377
30000 - 44999	0	138096	78595	14472	0	0	0	0	0	231163
45000 - 59999	0	0	52468	150403	35981	1	0	0	0	248853
60000 - 79999	0	0	0	36996	153981	89060	7037	202	0	287276
80000 - 99999	0	0	0	0	5833	84242	131292	18114	3	239484
100000 - 119999	0	0	0	0	0	1615	56298	95337	3856	157106
120000 - 149999	0	0	0	0	0	0	2625	65581	46563	115769
150000 - 199999	0	0	0	0	0	0	0	2232	41309	43541
200000 -	0	0	0	0	0	0	0	0	17121	17121
I ALT	286438	166035	131063	211871	195795	174918	197252	182466	108852	1654690

TABELL 4.2 TALLET PÅ HUSHOLDNINGER ETTER INNTEKT OG DISPONIBEL INNTEKT. SKATTEALTERNATIV 2

DISPONIBEL INNTEKT	INNTEKT									I ALT
	0- 29999	30000- 44999	45000- 59999	60000- 79999	80000- 99999	100000- 119999	120000- 149999	150000- 199999	200000 OG OVER	
0 - 29999	286438	27738	0	0	0	0	0	0	0	314176
30000 - 44999	0	138297	78193	14472	0	0	0	0	0	230962
45000 - 59999	0	0	52870	158795	35981	1	0	0	0	247647
60000 - 79999	0	0	0	38604	153579	82829	6836	202	0	282050
80000 - 99999	0	0	0	0	6235	90071	127272	15398	3	238679
100000 - 119999	0	0	0	0	0	2017	60117	94735	3654	160523
120000 - 149999	0	0	0	0	0	0	3027	69997	45558	118582
150000 - 199999	0	0	0	0	0	0	0	2434	42315	44749
200000 -	0	0	0	0	0	0	0	0	17322	17322
I ALT	286438	166035	131063	211871	195795	174918	197252	182466	108852	1654690

TABELL 5.1 GJ. SNITTLIG SKATT OG SKATT I PROSENT AV TOTAL INNTEKT FOR HUSHOLDNINGER I ULIKE INNTEKTSGRUPPER ETTER HOVEDINNTEKTSTAKERS SOSIOØKONOMISKE STATUS. SKATTEALTERNATIV 1

INNTEKTSGRUPPE	NÆRINGSDRIVENDE		LØNNSTAKERE		TRYGDEDE ETC.		ANDRE		I ALT						
	SKATT %	ANTALL	SKATT %	ANTALL	SKATT %	ANTALL	SKATT %	ANTALL	SKATT %	ANTALL					
0 - 29999	1372	6.9	8444	1437	8.8	75381	236	1.1	202613	0	0.	0	586	2.8	286438
30000 - 44999	4504	11.7	15077	5617	14.6	51259	1934	5.2	99699	0	0.	0	3304	8.7	165035
45000 - 59999	8210	15.6	15076	11713	21.8	68346	5801	11.1	47641	0	0.	0	9161	17.3	131063
60000 - 79999	14109	20.5	19905	18203	25.5	160000	9784	14.1	31966	0	0.	0	16548	23.4	211871
80000 - 99999	21464	23.5	18294	23699	26.4	161613	17325	18.9	15888	0	0.	0	22973	25.5	195795
100000 - 119999	27856	25.2	18704	30548	27.7	143936	23655	21.5	12278	0	0.	0	29776	27.0	174918
120000 - 149999	38454	28.3	22128	39768	29.3	167450	32792	24.6	7674	0	0.	0	39349	29.0	197252
150000 - 199999	51971	29.9	26171	54696	31.8	149008	42483	25.0	7287	0	0.	0	53817	31.3	182466
200000	94510	33.5	26086	90973	35.3	794581	115574	35.7	3308	0	0.	0	92568	34.8	138852
I ALT	35755	28.2	169885	32537	29.3	1056451	5461	12.2	428354	0	0.	0	25858	27.0	1654690

TABELL 5.2

GJ. SNITTLIG SKATT OG SKATT I PROSENT AV TOTAL INNTEKT FOR HUSHOLDNINGER I ULIKE INNTEKTSGRUPPE
ETTER HOVEDINNTEKTSTAKERS SOSIOØKONOMISKE STATUS. SKATTEALTERNATIV 2

INNTEKTSGRUPPE	NÆRINGSDRIVENDE			LØNNSTAKERE			TRYGDEDE ETC.			ANDRE		I ALT			
	SKATT	%	ANTALL	SKATT	%	ANTALL	SKATT	%	ANTALL	SKATT	%	ANTALL	SKATT	%	ANTALL
0 - 29999	1349	6.8	8444	1423	8.8	75381	236	1.1	202613	0	0.	0	582	2.8	286438
30000 - 44999	4437	11.5	15077	5499	14.3	51259	1934	5.2	99699	0	0.	0	3262	8.6	165035
45000 - 59999	8121	15.5	15076	11561	21.5	68346	5801	11.1	47641	0	0.	0	9371	17.1	131063
60000 - 79999	13809	20.0	19905	18071	25.3	160000	9759	14.1	31966	0	0.	0	16417	23.2	211871
80000 - 99999	21117	23.2	18294	23469	26.1	161613	17325	18.9	15888	0	0.	0	22751	25.2	195795
100000 - 119999	27371	24.7	18704	30106	27.3	143936	23567	21.4	12278	0	0.	0	29355	26.6	174918
120000 - 149999	37906	27.9	22128	39204	28.9	167450	32792	24.6	7674	0	0.	0	38809	28.6	197252
150000 - 199999	51414	29.6	26171	54114	31.5	149008	42483	25.0	7287	0	0.	0	53262	31.0	182466
200000	93987	33.3	26086	90490	35.1	794581	15573	35.7	3308	0	0.	0	92090	34.7	108852
I ALT	35376	27.9	169885	32198	29.0	1056451	5456	12.2	428354	0	0.	0	25501	26.8	1654690

TABELL 6.1

SKATT I MILL. KRONER FOR HUSHOLDNINGER I ULIKE SKATTEGRUPPER ETTER HOVEDINNTEKTSTAKERS
SOSIOØKONOMISKE STATUS. SKATTEALTERNATIV 1

SKATTEGRUPPE	NÆRINGSDRIVENDE		LØNNSTAKERE		TRYGDEDE ETC.		ANDRE		I ALT	
	SKATT	ANTALL	SKATT	ANTALL	SKATT	ANTALL	SKATT	ANTALL	SKATT	ANTALL
0	0	4831	0	34579	0	170462	0	0	0	209872
1 - 999	1	3019	9	17897	19	54072	0	0	30	74988
1000 - 1999	6	4224	18	12667	51	34974	0	0	76	51865
2000 - 3999	22	7036	58	19504	124	42816	0	0	204	69356
4000 - 5999	42	8243	122	24729	144	28952	0	0	309	61924
6000 - 7999	50	7039	175	25137	145	20906	0	0	371	53082
8000 - 9999	65	7238	183	20320	123	13671	0	0	372	41229
10000 - 14999	188	15085	1003	77598	238	19310	0	0	1431	111993
15000 - 19999	228	13081	2001	112774	199	11470	0	0	2429	137325
20000 - 29999	569	22935	5935	238610	390	15903	0	0	6896	277448
30000 - 49999	1407	37240	11153	285496	392	10496	0	0	12953	334232
50000 - 74999	1290	20973	7835	129944	192	3277	0	0	9318	154194
75000 - 99999	739	8698	3055	35674	104	1263	0	0	3899	45635
100000	1461	10243	2821	20522	212	782	0	0	4495	31547
I ALT	6074	169885	34374	1056451	2339	428354	0	0	42788	1654690

TABELL 6.2 SKATT I MILL. KRONER FOR HUSHOLDNINGER I ULIKE SKATTEGRUPPER ETTER HØVEDINNTEKTSTAKERS SOSIOØKONOMISKE STATUS. SKATTEALTERNATIV 2

SKATTEGRUPPE	NÆRINGSDRIVENDE		LØNNSTAKERE		TRYGDEDE ETC.		ANDRE		I ALT	
	SKATT	ANTALL	SKATT	ANTALL	SKATT	ANTALL	SKATT	ANTALL	SKATT	ANTALL
0	0	5032	0	34981	0	170462	0	0	0	210475
1 - 999	1	2818	9	17696	19	54072	0	0	30	74586
1000 - 1999	7	4626	21	14476	51	34974	0	0	80	54076
2000 - 3999	22	7036	58	19303	124	43017	0	0	205	69356
4000 - 5999	44	8645	129	25935	143	28751	0	0	317	63331
6000 - 7999	46	6637	166	23730	146	21107	0	0	360	51474
8000 - 9999	76	8444	180	23119	121	13470	0	0	378	42033
10000 - 14999	188	14884	1039	87614	238	19310	0	0	1466	114808
15000 - 19999	215	12277	2034	114382	198	11470	0	0	2447	138129
20000 - 29999	590	23739	6056	243031	390	15903	0	0	7036	282673
30000 - 49999	1367	36235	10921	283470	392	10496	0	0	12682	327201
50000 - 74999	1258	23573	7650	125926	192	3277	0	0	9102	150776
75000 - 99999	755	8901	2933	34268	104	1263	0	0	3794	44432
100000 -	1434	10038	2814	23520	212	782	0	0	4460	31340
I ALT	6010	169885	34015	1056451	2337	428354	0	0	42363	1654690

TABELL 7.1 SKATT I PROSENT AV INNTEKT OG SKATT PR. HUSHOLDNING I KRONER FOR HUSHOLDNINGER I ULIKE INNTEKTSGRUPPER ETTER HUSHOLDNINGSTYPE. SKATTEALTERNATIV 1

INNTEKTSGRUPPE:	HUSHOLDNINGSTYPE								
	ENSLIG	ENSLIG FORSØRGER	EKTEPAR U.BARN	EKTEPAR M.1 BARN	EKTEPAR M.2 BARN	EKTEPAR M.3 BARN	EKTEPAR M.4 ELLER FL.BARN	ANDRE	ALLE HUSHOLDNINGER
	SKATT I PROSENT AV INNTEKT								
0 - 29999	2.7	3.2	2.8	5.5	3.1	3.5	1.3	5.5	2.8
30000 - 44999	12.8	6.6	3.8	10.4	12.4	12.4	15.0	5.0	8.7
45000 - 59999	22.2	16.1	11.3	15.8	16.4	13.8	13.7	10.9	17.3
60000 - 79999	29.3	20.5	18.1	21.8	22.0	21.2	17.8	14.5	23.4
80000 - 99999	32.3	23.3	23.9	24.4	24.5	24.1	23.6	20.0	25.5
100000 - 119999	34.3	26.4	27.4	27.1	26.8	25.9	26.6	22.6	27.0
120000 - 149999	37.6	29.0	30.7	29.4	29.1	29.5	28.4	25.4	29.0
150000 - 199999	41.1	38.0	34.1	33.5	32.3	32.0	32.0	28.3	31.3
200000 -	29.3	16.6	39.4	36.2	38.0	33.5	28.5	33.7	34.8
SKATT PR. HUSHOLDNING I KRONER									
0 - 29999	585	641	508	713	299	528	151	1004	586
30000 - 44999	4727	2466	1486	4213	4924	4845	5905	1970	3304
45000 - 59999	11758	8600	5992	8416	9142	7474	7256	5693	9161
60000 - 79999	20653	14364	12684	15621	16040	15560	12535	10134	16548
80000 - 99999	28731	20862	21578	22123	22031	21724	21653	18391	22973
100000 - 119999	37488	29094	30219	29838	29740	28545	29062	25028	29776
120000 - 149999	50127	37772	41553	40025	39472	39647	38517	34615	39349
150000 - 199999	70957	63466	58086	57025	54990	54241	53526	49474	53817
200000 -	98138	75790	109213	94043	98494	97965	87047	86976	92568

TABELL 8B.2 TALLET PÅ HUSHOLDNINGER ETTER ENDRING I SKATT OG INNTEKT. ALT 2 I FORHOLD TIL ALT 1

	HUSHOLDNINGSTYPE									I ALT
	INNTEKT									
	0- 29999	30000- 44999	45000- 59999	60000- 79999	80000- 99999	100000- 119999	120000- 149999	150000- 199999	200000 OG OVER	
ENDRING I SKATT:										
-5000 ELLER MER	0	0	0	0	0	0	0	0	4	4
-4999 - -4000	0	0	0	0	0	0	0	0	205	205
-3999 - -3000	0	0	0	0	0	0	402	1006	212	1620
-2999 - -2500	0	0	0	0	0	402	603	3418	2639	7062
-2499 - -2000	0	0	201	0	0	1206	8242	3618	3859	17126
-1999 - -1500	0	201	1	1206	8845	12463	14273	17292	5663	59944
-1499 - -1	2412	10252	13467	31357	34975	56080	67743	65342	34957	317585
UENDRET	284026	155582	117394	179308	151975	104767	105989	90790	61313	1251144
1 - 1499	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1500 - 1999	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2000 - 2499	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2500 - 2999	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3000 - 3999	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4000 - 4999	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5000 ELLER MER	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

TABELL 9.1 TALLET PÅ SKATTYTERE ETTER INNTEKT OG DISPONIBEL INNTEKT. SKATTEALTERNATIV 1

	INNTEKT									I ALT
	0- 29999	30000- 44999	45000- 59999	60000- 79999	80000- 99999	100000- 119999	120000- 149999	150000- 199999	200000 OG OVER	
DISPONIBEL INNTEKT										
0 - 29999	706625	146386	1	0	0	0	0	0	0	853012
30000 - 44999	0	230595	235041	56907	0	0	0	0	0	522543
45000 - 59999	0	0	59912	350062	140345	807	2	0	0	561128
60000 - 79999	0	0	0	30770	203252	140952	32788	1411	1	409174
80000 - 99999	0	0	0	0	3626	40627	65385	26388	1216	137242
100000 - 119999	0	0	0	0	0	1416	11484	19162	5683	37745
120000 - 149999	0	0	0	0	0	0	1425	6691	12219	20335
150000 - 199999	0	0	0	0	0	0	0	1431	7955	9386
200000 -	0	0	0	0	0	0	0	0	7003	7003
I ALT	706625	376981	294954	447739	347223	183802	111084	55083	34077	2557568

TABELL 9.2 TALLET PÅ SKATTYTERE ETTER INNTEKT OG DISPONIBEL INNTEKT. SKATTEALTERNATIV 2

	INNTEKT									I ALT
	0- 29999	30000- 44999	45000- 59999	60000- 79999	80000- 99999	100000- 119999	120000- 149999	150000- 199999	200000 OG OVER	
DISPONIBEL INNTEKT										
0 - 29999	706625	141560	1	0	0	0	0	0	0	848186
30000 - 44999	0	235421	232628	53086	0	0	0	0	0	521135
45000 - 59999	0	0	62325	361872	137730	806	2	0	0	562735
60000 - 79999	0	0	0	32781	205665	136732	32385	1411	1	408975
80000 - 99999	0	0	0	0	3828	44848	64783	25181	1216	139856
100000 - 119999	0	0	0	0	0	1416	12489	20168	5682	39755
120000 - 149999	0	0	0	0	0	0	1425	6691	12220	20336
150000 - 199999	0	0	0	0	0	0	0	1632	7955	9587
200000 -	0	0	0	0	0	0	0	0	7003	7003
I ALT	706625	376981	294954	447739	347223	183802	111084	55083	34077	2557568

TABELL 10.1 TOTAL SKATT I MILL. KRONER, GJENNOMSNITTLIG SKATT I KRONER OG I PROSENT AV INNTEKT FOR SKATTYTERE I ULIKE INNTEKTSGRUPPER ETTER SKATTEKLASSE. ALLE SKATTYTERE/SKATTEALTERNATIV 1

INNTEKTSGRUPPE	SKATTEKLASSE 1				SKATTEKLASSE 2				I ALT			
	SKATT MILL.KR	SKATT KRONER	%	ANTALL	SKATT MILL.KR	SKATT KRONER	%	ANTALL	SKATT MILL.KR	SKATT KRONER	%	ANTALL
0 - 29999	733	1113	6.8	659171	22	481	2.8	47454	756	1070	6.6	706625
30000 - 44999	1948	7051	18.9	276276	199	1983	5.2	100705	2147	5697	15.2	376981
45000 - 59999	2923	13182	25.1	221785	498	6806	12.8	73169	3421	11601	22.0	294954
60000 - 79999	6771	20828	29.5	325117	1780	14520	20.4	122622	8552	19101	27.0	447739
80000 - 99999	6100	29004	32.5	210330	3014	22023	24.4	136893	9115	26252	29.3	347223
100000 - 119999	3527	38125	35.0	92528	2788	30548	27.9	91274	6315	34362	31.4	183802
120000 - 149999	2680	51809	39.0	51746	2428	40929	30.8	59338	5109	45997	34.6	111084
150000 - 199999	1702	70778	41.7	24050	1919	61861	36.3	31033	3621	65754	38.6	55083
200000 -	1325	106898	38.2	12398	2421	111680	37.3	21679	3746	109940	37.6	34077
I ALT	27714	14793	28.0	1873401	15073	22032	25.4	684167	42788	16729	27.0	2557568

TABELL 10.2 TOTAL SKATT I MILL. KRONER, GJENNOMSNITTLIG SKATT I KRONER OG I PROSENT AV INNTEKT FOR SKATTYTERE I ULIKE INNTEKTSGRUPPER ETTER SKATTEKLASSE. ALLE SKATTYTERE/SKATTEALTERNATIV 2

INNTEKTSGRUPPE	SKATTEKLASSE 1				SKATTEKLASSE 2				I ALT			
	SKATT MILL.KR	SKATT KRONER	%	ANTALL	SKATT MILL.KR	SKATT KRONER	%	ANTALL	SKATT MILL.KR	SKATT KRONER	%	ANTALL
0 - 29999	711	1079	6.6	659171	21	445	2.6	47454	732	1037	6.4	706625
30000 - 44999	1882	6813	18.2	276276	192	1907	5.0	100705	2074	5502	14.7	376981
45000 - 59999	2874	12959	24.6	221785	485	6630	12.4	73169	3359	11389	21.6	294954
60000 - 79999	6720	20670	29.3	325117	1752	14292	20.1	122622	8472	18923	26.8	447739
80000 - 99999	6079	28904	32.4	210330	2973	21723	24.1	136893	9053	26072	29.1	347223
100000 - 119999	3523	38078	34.9	92528	2741	30032	27.4	91274	6264	34382	31.2	183802
120000 - 149999	2678	51762	38.9	51746	2388	40258	30.3	59338	5067	45617	34.3	111084
150000 - 199999	1702	70770	41.7	24050	1900	61243	35.9	31033	3602	65403	38.4	55083
200000 -	1324	106814	38.2	12398	2411	111251	37.1	21679	3736	109637	37.5	34077
I ALT	27496	14677	27.8	1873401	14867	21730	25.1	684167	42363	16563	26.8	2557568

TABELL 10B.1 GJ. SNITTLIG SKATT OG SKATT I PROSENT AV TOTAL INNTEKT FOR SKATTYTERE I ULIKE INNTEKTSGRUPPER ETTER SKATTYTERNES SOSIOØKONOMISKE STATUS. SKATTEALTERNATIV 1

INNTEKTSGRUPPE	NØRINGSDRIVENDE			LØNNSTAKERE			TRYGDEDE ETC.			ANDRE			I ALT		
	SKATT	%	ANTALL	SKATT	%	ANTALL	SKATT	%	ANTALL	SKATT	%	ANTALL	SKATT	%	ANTALL
0 - 29999	2975	13.9	22734	1803	12.5	321947	299	1.7	361944	0	0.	0	1070	6.6	706625
30000 - 44999	6240	16.6	38421	7520	19.9	217742	2239	6.0	120818	0	0.	0	5697	15.2	376981
45000 - 59999	10180	19.7	29969	13123	24.8	212111	6298	12.0	52874	0	0.	0	11601	22.0	294954
60000 - 79999	16856	24.5	35001	19854	28.0	385588	11288	16.3	27150	0	0.	0	19101	27.0	447739
80000 - 99999	24560	27.0	31370	26681	29.9	306588	17769	19.6	9265	0	0.	0	26252	29.3	347223
100000 - 119999	30737	28.1	22130	35134	32.1	157631	24118	22.0	4041	0	0.	0	34362	31.4	183802
120000 - 149999	46019	34.3	21546	46239	34.9	86281	39452	29.3	3257	0	0.	0	45997	34.6	111084
150000 - 199999	63296	36.7	13516	67195	39.6	40101	49016	30.2	1466	0	0.	0	65754	38.6	55083
200000 -	103958	34.7	112261	109277	39.0	217561	84439	39.5	1095	0	0.	0	109940	37.6	34077
I ALT	25086	28.7	225913	19020	27.6	1749745	2892	9.3	581910	0	0.	0	10139	16.4	2557568

TABELL 10B.2

GJ. SNITTLIG SKATT OG SKATT I PROSENT AV TOTAL INNTEKT FOR SKATTYTERE I ULIKE INNTEKTSGRUPPER
ETTER SKATTYTERNES SOSIOØKONOMISKE STATUS. SKATTEALTERNATIV 2

INNTEKTSGRUPPE	NÆRINGSDRIVENDE		LØNNSTAKERE		TRYGDEDE ETC.		ANDRE		I ALT						
	SKATT %	ANTALL	SKATT %	ANTALL	SKATT %	ANTALL	SKATT %	ANTALL	SKATT %	ANTALL					
0 - 29999	2803	13.1	22734	1741	12.1	321947	299	1.7	361944	0	0.	0	1037	6.4	706625
30000 - 44999	5996	15.9	38421	7225	19.1	217742	2239	6.0	120818	0	0.	0	5502	14.7	376981
45000 - 59999	10013	19.3	29969	12852	24.3	212111	5298	12.0	52874	0	0.	0	11389	21.6	294954
60000 - 79999	16618	24.2	35001	19670	27.7	385588	11282	16.3	27150	0	0.	0	18923	26.8	447739
80000 - 99999	24353	26.8	31370	26499	29.7	306588	17769	19.6	9265	0	0.	0	26072	29.1	347223
100000 - 119999	30418	27.8	22130	34852	31.9	157631	24118	22.0	4041	0	0.	0	34082	31.2	183802
120000 - 149999	45707	34.0	21546	45827	34.6	86281	39452	29.3	3257	0	0.	0	45617	34.3	111084
150000 - 199999	62948	36.5	13516	66829	39.4	40101	49016	30.2	1466	0	0.	0	65403	38.4	55083
200000	103581	34.6	112261	8996	38.9	217561	84438	39.5	1095	0	0.	0	109537	37.5	34077
I ALT	24839	28.4	225913	19231	27.9	1749745	2892	9.3	581910	0	0.	0	10305	16.7	2557568

TABELL 11.1

SKATT I MILL. KRØNER FOR SKATTYTERE I ULIKE SKATTEGRUPPER ETTER SKATTYTERENS SOSIO-
ØKONOMISKE STATUS. SKATTEALTERNATIV 1

SKATTEGRUPPE	NÆRINGSDRIVENDE		LØNNSTAKERE		TRYGDEDE ETC.		ANDRE		I ALT	
	SKATT	ANTALL	SKATT	ANTALL	SKATT	ANTALL	SKATT	ANTALL	SKATT	ANTALL
0	0	7246	0	145619	0	281111	0	0	0	434976
1 - 999	1	3420	19	39024	28	80833	0	0	49	123277
1000 - 1999	7	4829	48	32374	71	48046	0	0	127	85249
2000 - 3999	45	14477	173	57708	165	57097	0	0	384	129282
4000 - 5999	92	18106	471	92891	186	37601	0	0	749	148598
6000 - 7999	128	18307	680	95520	170	24531	0	0	979	139358
8000 - 9999	131	14482	718	79637	133	14881	0	0	983	109000
10000 - 14999	347	27769	2560	202461	214	17512	0	0	3122	247742
15000 - 19999	419	23750	4200	237840	135	7854	0	0	4755	269444
20000 - 29999	727	29797	10468	425208	155	6267	0	0	11350	461272
30000 - 49999	1320	35051	9359	250790	154	4069	0	0	10835	289910
50000 - 74999	1038	16968	3534	58823	86	1477	0	0	4658	77268
75000 - 99999	519	5901	1517	17790	20	255	0	0	2057	23946
100000	887	5810	1684	12060	160	376	0	0	2732	18246
I ALT	5667	225913	35437	1749745	1683	581910	0	0	42788	2557568

4. ARKIVSYSTEM OG PROGRAMSTRUKTUR

Programmet er skrevet i FORTRAN og består av et hovedprogram og et antall subrutiner. Det er lagt inn på Statens Driftssentrals anlegg (Honeywell Bull). Programmet betjenes fra terminal, noe som innebærer at all klargjøring av input og endringer i programmet skjer fra terminal, jfr. kapittel 6. I dette kapitlet omtales arkivsystemet (avsnitt 4.1), oppbyggingen av programmet (avsnitt 4.2) og de enkelte skatteberegningrutinene (avsnitt 4.3).

4.1. Arkivsystemet

De ulike filer som nyttes, er alle lagret under katalogen

SSB/SSB15.

Programfilene kan hensiktsmessig deles i to grupper:

- (i) Filer med innhold uavhengig av hvilket inntektsår datamaterialet er hentet fra.
  - (ii) Filer som må utformes forskjellig for de ulike årganger av inntektsstatistikken.
- Alle filer som hører til gruppe (i) er lagret under katalogen

SSB/SSB15/LOTTE.

Filer som hører til gruppe (ii) er lagret under katalogene

SSB/SSB15/LOTTEXX

hvor XX angir årgang. F.eks. inneholder katalogen

SSB/SSB15/LOTTE76

alle filer som er tilpasset datagrunnlag hentet fra Inntektsstatistikk 1976. Det er foreløpig laget slike kataloger for årgangene 1976 og 1979. Innholdet på de ulike filene kommenteres dels i avsnittene 4.2 og 4.3 og dels i kapittel 6. Vedlegg 3 inneholder en liste over filer som inngår i katalogene:

SSB/SSB15/LOTTE

SSB/SSB15/LOTTE76

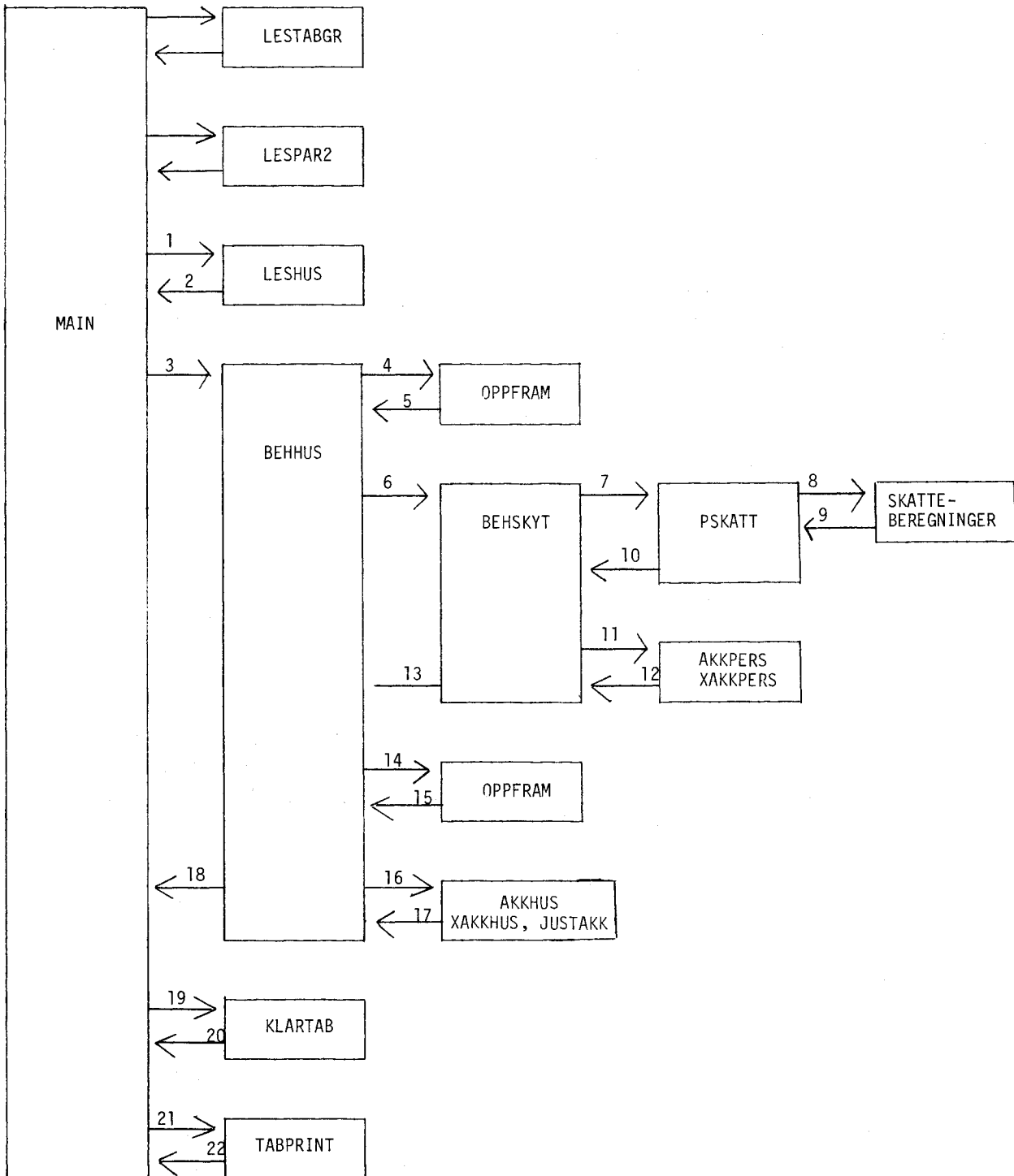
SSB/SSB15/LOTTE79

4.2. Programstrukturen

Figur 1 belyser oppbyggingen av programmet. Programmet består av et hovedprogram (MAIN) og diverse subrutiner. Først leses ulike styreparametre og tabellgrenser, samt skatteregler til bruk i de ulike alternativene. Dette gjøres en gang for hver gang modellen kjøres. Etter dette begynner behandlingen av de enkelte husholdninger og skattytere. LOTTE-programmet behandler en husholdning av gangen. Data fra første skjema (første inntektstaker) fra inntektsstatistikken leses i hovedprogrammet, som deretter kaller opp subrutinen LESHUS (figurens punkt 1).¹⁾ Denne leser videre data for de enheter som er med i den første husholdningen. Hvor mange enheter som hører til husholdningen, vil kunne avhenge av hvilken husholdningsdefinisjon som velges. Datafilen er en sekvensiell fil der inntektstakerne er sortert etter kommune, husholdning og stilling i husholdningen. Ved hjelp av husholdningsnummeret avsluttes lesningen når data for første husholdning er lest, og vi returnerer til hovedprogrammet (figurens punkt 2). Derfra kalles subrutinen BEHHUS (figurens punkt 3). I denne rutinen bestemmes husholdningens hovedinntektstaker og husholdningens sosioøkonomiske gruppe. Videre sørges det for at antall

1) I dette og følgende kapitler angis bare filnavn. Fullstendig filadresse framgår av vedlegg 3.

Hovedtrekk i oppbyggingen av programmet

barn og andre forsørgede personer blir riktig på foreldrenes skjema i tilfeller hvor barna har levert egen selvangivelse. Inntektsdata for ektefeller aggregeres ved fellesligning mv. Rutinen er bygget opp slik at husholdninger som består av henholdsvis en, to eller flere personer behandles for seg. For hver skattyter innen husholdningen legges programmet ut i en løkke: Først kalles subrutinen OPPFRAM som bestemmer skattyterens sosioøkonomiske gruppe og de aktuelle oppblåsingsfaktorene for skattyteren. Videre framskrives datamaterialet fra basisåret til beregningsåret hvis dette skal gjøres i vedkommende kjøring, jfr. kapittel 6. Vi returnerer så til BEHHUS som dertetter kaller subrutinen BEHSKYT (figurens punkt 6). I denne rutinen defineres ulike variable som nyttes ved gruppering i tabeller og ved skatteberegningene. Bl.a. defineres her nettoinntekt, nettoformue og pensjonsgivende inntekt i hvert alternativ i en kjøring. Disse definisjonene legges inn på en egen fil (DATAMODL) som er en modul under subrutinen BEHSKYT. Som nevnt er LOTTE-programmet laget spesielt for å analysere virkninger av endringer i definisjonen av nettoinntekten, og slike endringer legges inn i denne del av programmet. I kapittel 6 er det gjort nærmere rede for dette.

Etter at nettoinntektene mv. i de ulike alternativene er fastlagt, legges programmet i en ny løkke: For hvert alternativ kalles først subrutinen PSKATT. Denne rutinen inneholder i første rekke kallet på de ulike skatteberegningrutinene. De rutiner som skal være med i vedkommende alternativ, kalles etter tur (punktene 8 og 9 i figuren). Den beregnede skatten i et alternativ tas med tilbake til BEHSKYT (figurens punkt 10). Her beregnes totale skattebeløp for skattyteren og beløpene blåses opp med de relevante oppblåsingsfaktorene. Etter dette kalles subrutinen AKKPERS. Denne rutinen sørger for at skattyteren blir riktig gruppert i tabeller på skattyternivå. Vi returnerer til BEHSKYT og løkken fra punkt 7 i figuren gjentas for alle skattytere innen husholdningen. Etter dette går programmet tilbake til BEHHUS (punkt 13 i figuren). I tilfeller det det er mer enn en skattyter i husholdningen, går programmet på nytt gjennom subrutinen OPPFRAM. Dette gjøres for å få riktige koder for enkelte kjennetegn ved husholdningen som er knyttet til hovedinntektstakeren og som skal nyttes seinere (punktene 14 og 15 i figuren). Fra BEHHUS kalles subrutinen AKKHUS som sørger for at husholdningen grupperes riktig i tabeller på husholdningsnivå (postene 16 og 17 i figuren), og vi returnerer til hovedprogrammet (punkt 18 i figuren). Vi er nå ferdig med behandlingen av første husholdning, og hele prosessen fra og med kallet på subrutinen LESHUS (punkt 1 i figuren) gjentas. Etter at beregningene er ferdig for alle husholdninger kalles subrutinen KLARTAB fra hovedprogrammet. Denne klargjør tabellene for utskrivning mens subrutinen TABPRINT skriver ut tabellene.

Hvis en skal utføre beregninger der ektepar skal ligned etter billigste ligningsmåte gjennomføres skatteberegningene for ekteparet to ganger. Først gjennomføres særskilt ligning og deretter gjennomføres fellesligning. Resultatene ved særskilt ligning lagres i tabeller ved å kalle på henholdsvis AKKPERS og AKKHUS mens resultater ved fellesligning lagres ved å kalle på XAKKPERS og XAKKHUS. Deretter bestemmes hvilken ligningsmåte som gir lavest skatt og tabellene rettes i overenstemmelse med dette ved subrutinen JUSTAKK.

Data som trengs på ulike steder i programmet overføres i stor grad ved hjelp av common-blokker. En oversikt over hvilke common-blokker som inngår i programmet, samt i hvilke rutiner de inngår, er gitt i vedlegg 4.

4.3. Nærmere om de enkelte skatteberegningrutinene

LOTTE	inneholder følgende standardrutiner for beregning av skatt/korrigerer av inntekt:
Rutine 1:	Beregning av minstefradrag
Rutine 2:	Beregning av oppgjørsfradrag
Rutine 3:	Beregning av særfradrag
Rutine 4:	Beregning av inntektsskatt til kommuner, fylker og Fellesskatt til Skattefordelingsfondet
Rutine 5:	Beregning av inntektsskatt til staten
Rutine 6:	Beregning av Folketrygdavgiftens sykedel
Rutine 7:	Beregning av Folketrygdavgiftens pensjonsdel
Rutine 8:	Generell skatteberegningrutine
Rutine 9:	Beregning av fradrag i skatt for livsforsikringspremier og innskott etter sparekontrakt
Rutine 10:	Beregning av barnetrygd
Rutine 11:	Beregning av forsørgerfradrag i skatt for barn under 17 år
Rutine 12:	Beregning av forsørgerfradrag i skatt for barn mellom 17 og 20 år
Rutine 13:	Beregning av formuesskatt til kommunene
Rutine 14:	Beregning av formuesskatt til staten

For hvert alternativ i hver kjøring kan en bestemme hvilke rutiner som skal være med. I det følgende vil vi knytte enkelte kommentarer til de ulike beregningsrutinene.

Rutine 1. Beregning av minstefradrag (SUBROUTINE MINFRA)

Rutinen brukes for å korrigere skattyternes nettoinntekt ved stats- og kommuneskatteligningen, dersom reglene for beregning av minstefradrag endres. Procentsats for beregning av minstefradrag samt maksimumsverdi og minimumsverdi for minstefradraget er parametre i rutinen.

På en selvangivelse vil det kunne inngå flere inntektskomponenter - egen inntekt, ektefelles inntekt og barns inntekt - som gir grunnlag for beregning av minstefradrag. For å få beregnet riktig nettoinntekt skjer det korreksjoner i alle inntektskomponentene.

Rutine 2. Beregning av oppgjørsfradrag (SUBROUTINE OPGJFR)

Rutinen brukes for å korrigere skattyternes nettoinntekt ved stats- og kommuneskatteligningen dersom reglene for beregning av oppgjørsfradrag endres. Procentsats for beregning av oppgjørsfradrag samt maksimumsverdi og minimumsverdi for oppgjørsfradraget er parametre i rutinen.

Strukturen i rutinen er identisk med minstefradragsrutinen. Programmeringsteknisk behandles dette ved at en kaller på minstefradragsrutinen, men bruker relevante variabelnavn.

Rutine 3. Beregning av særfradrag (SUBROUTINE SAERFR)

I denne rutinen korrigeres nettoinntekt ved stats- og kommuneskatteligningen for endringer i særfradraget. Maksimalt særfradrag for alder i utvalgsåret og i det aktuelle beregningsalternativet er parametre i rutinen.

Det nye beregnede særfradraget settes til en viss andel av maksimalt nytt særfradrag. Denne andelen er lik faktisk særfradrag i undersøkelsesåret i forhold til maksimalt særfradrag for alder dette året. I datagrunnlaget skilles det ikke mellom særfradrag for alder eller særfradrag gitt av andre årsaker. Dersom de sistnevnte utvikler seg annerledes enn særfradraget for alder, vil enkelte nettoinntekter bli feil korrigeret, men en antar at denne feilkilden betyr lite.

Rutine 4. Beregning av inntektsskatt til kommuner, fylker og Fellesskatt til Skattefordelingsfondet (SUBROUTINE INTSKO)

På grunnlag av nettoinntekten ved kommuneskatteligningen beregnes i denne rutinen de nevnte inntektsskattene. Parametre i rutinen er procentsats ved skatteberegningen og klassefradrag i nettoinntekten for de enkelte skatteklasser.

Rutine 5. Beregning av inntektsskatt til staten (SUBROUTINE INTSKS)

Inntektsskatten til staten beregnes på grunnlag av nettoinntekt ved statsskatteligningen. Parametre er antall progresjonstrinn i hver skatteklasse, nedre inntektsgrense i hvert progresjonstrinn for hver skatteklasse og skatteprosent i hvert progresjonstrinn for hver skatteklasse.

Selve skatteberegningen foregår ved å kalle den generelle skatteberegningrutinen (rutine 8).

Rutine 6. Beregning av Folkestrygdens sykedel (SUBROUTINE FLKTRS)

Sykedelen beregnes av nettoinntekt ved statsskatteligningen. Parametre i rutinen er procentsats ved avgiftsberegningen og klassefradrag i nettoinntekten for de enkelte skatteklasser.

Rutine 7. Beregning av Folkestrygdens pensjonsdel (SUBROUTINE FLKTRP)

Pensjonsdelen beregnes av pensjongivende lønnsinntekt (pensjonsgrunnlag lav sats) og pensjongivende ervervsinntekt (pensjonsgrunnlag høy sats). Inntekt av jordbruk mv. regnes f.o.m. 1976 i denne forbindelse som lønnsinntekt.

De parametre som inngår i rutinen er minste- og maksimumsgrense for avgift (årsinntekter), avgiftssatser for lønnsinntekter og annen ervervsinntekt og avtrappingssats. Avtrappingssatsen innebærer at avgiften ikke må utgjøre mer enn x pst. (gjeldende regler 25 pst.) av den del av inntekten som overstiger minstegrensen. Dersom summen av lønnsinntekt og ervervsinntekt for en skattyter overstiger maksimumsgrensen, skjer avkortingen så langt det er mulig i ervervsinntekten.

Rutine 8. Generell skatteberegningrutine (SUBROUTINE GENSKT)

Denne rutinen er en generell beregningsrutine for progressiv skatt. Beregningsgrunnlaget har variabelnavn INAN og kan spesifiseres for hvert beregningsalternativ.

Parametre i rutinen er de som er nevnt under rutine 5 pluss at en kan gi fradrag i skatt for hver skattyter.

Rutine 9. Beregning av fradrag i skatt for livsforsikringspremier og innskott etter sparekontrakt

Skattefradraget beregnes på grunnlag av de oppgitte sparebeløp og forsikringspremier på selvangivelsen. Parametre i rutinen er maksimale spare/forsikringsbeløp for hver skatteklasse og prosent-satsen ved beregning av skattefradraget. Gjeldende regler er slik at ektefeller som lignedes i skatteklasse 1, tilsammen kan ha innskott etter sparekontrakt og/eller fradrag for livsforsikringspremie tilsvarende maksimumsgrensen for skatteklasse 2. I denne del av programmet behandles hver skattyter for seg, jfr. figur 1. Dette medfører at en ved særskilt ligning ikke har tilgang til opplysninger om størrelsen av ektefellens spareinnskott/forsikringspremie i den subrutinen som beregner skattefradraget. Ektefeller som lignedes i skatteklasse 1 tillates derfor i beregningene å ha maksimalt fradrag svarende til skatteklasse 2. Dersom de oppgitte beløp på selvangivelsen ikke er større enn lovens rammer, vil en ved denne framgangsmåten bare få unøyaktigheter når begge ektefeller har sparebeløp og datagrunnlaget framskrives.

Rutine 10. Beregning av barnetrygd (SUBROUTINE BRNETR)

Barnetrygden beregnes på grunnlag av data om familietype, antall barn som gir grunnlag for barnetrygd og om det er født barn i undersøkelsesåret. Parametre i rutinen er barnetrygd i kroner for 1. barn, 2. barn, 3. barn, - - -, 10. barn i det aktuelle beregningsalternativ. Er det flere barn i familien enn ti, gis det barnetrygd for de overskytende som for det tiende barn. I rutinen sørges det for at enslige forsørgere får barnetrygd for ett barn mer enn de faktisk har. For barn født i undersøkelsesåret gis det som tilnærming halv barnetrygd.

Rutine 11. Beregning av forsørgerfradrag i skatt for barn under 17 år (SUBROUTINE FFBU17)

Frdraget beregnes på grunnlag av data over antall barn under 17 år, og parameter i rutinen er fradrag i kroner pr. barn under 17 år.

Rutine 12. Beregning av forsørgerstønad for barn mellom 17 og 20 år.¹⁾

Forsørgerstønaden beregnes på grunnlag av data over antall barn under 17 år og antall forsørgede barn mellom 17 og 20 år. Parameter i rutinen er forsørgerstønad i kroner for 1. barn, 2. barn, - - -, 5. barn i beregningsalternativet. I rutinen er innarbeidet gjeldende regler om at enslige forsørgere uten barn i barnetrygdalder, får forsørgerstønad for ett barn mer en det faktiske barnetall mellom 17 og 20 år. For alle stønadmottakere regnes antall barn under 17 år med ved fastsetting av stønadssatsen for det enkelte barn mellom 17 og 20 år.

1) Betegnelsen forsørgerstønad er erstattet med forsørgerfradrag i skatt fra og med 1977.

Rutine 13. Beregning av formuesskatt til kommunene (SUBROUTINE FRMSKK)

Beregningsgrunnlaget for formuesskatt til kommunene er nettoformuen. Parametrene i rutinen er det skattefrie fradraget i nettoformuen og skattesatsen. Gjeldende regler er slik at kommunene kan velge en sats mellom 0,4 og 1 pst., men i årene fra og med 1969 har samtlige valgt maksimumssatsen.

Rutine 14. Beregning av formuesskatt til staten (SUBROUTINE FRMSKS)

Beregningsgrunnlaget er som i rutine 13 nettoformuen. Parametrene er antall progresjonstrinn i hver skatteklasse, nedre formuesgrense i hvert intervall for hver skatteklasse og skattesatsen i hvert intervall for hver skatteklasse. Skatteberegningen skjer ved å kalle på den generelle skatteberegningrutinen i rutine 8.

5. BEGREPER OG KJENNETEGN

I dette kapitlet vil en gjennomgå de viktigste begreper og kjennetegn som nyttes i LOTTE-modellen, særlig med henblikk på å forklare oppbyggingen av tabellene. Enkelte kjennetegn hentes direkte fra inntektsstatistikkens grunnmateriale. Noen blir dannet i hjelpeprogrammet (se kap. 7.1) som brukes for å etablere datafilen til LOTTE-modellen, mens andre dannes under kjøringen av selve LOTTE-programmet.

5.1. Inntekt - disponibel inntekt - hovedinntektstaker

Det inntektsbegrep som legges til grunn ved tabellutskriftene, kan variere fra kjøring til kjøring, men vil være det samme for alle alternativene i en kjøring. Programmeringsteknisk er dette løst slik at en inntektsdefinisjon ligger fast i programmet, og dersom det ønskes endringer i denne, må det gjøres en midlertidig endring i det sub-programmet der "inntekt" defineres (se kap. 6.3).

Den inntektsdefinisjon som ligger fast i programmet definerer inntekt som bruttoinntekt på selvangivelsen (IA67, jfr. vedlegg 2) pluss utbytte av aksjer i norske selskaper (reduisert med eventuelt skattefritt beløp, IA58, jfr. vedlegg 2)¹⁾. Andre inntektsbegrep som har vært mye nyttet, er nettoinntekt ved stats-/kommuneskatteligningen, eventuelt nettoinntekt ved stats-/kommuneskatteligningen pluss særfradrag.

Disponibel inntekt er inntekt slik begrepet er definert i programmet minus skatt i det aktuelle beregningsalternativet. Barnetrygd og forsørgerfradrag i skatt regnes som negative skatter.

I tabellene for husholdninger der en grupperer etter sosioøkonomisk status, er det hovedinntektstakerens sosioøkonomiske status som legges til grunn. Hovedinntektstaker i en husholdning er den av skattyterne i husholdningen som har høyest inntekt, med det unntak at barn eller andre forsørgede personer i husholdningen ikke kan være hovedinntektstaker. Inntekt defineres i denne forbindelse som bruttoinntekt på selvangivelsen pluss utbytte av aksjer i norske selskaper. Ønskes annet inntektsbegrep lagt til grunn, må det på dette punkt også gjøres endringer i programmet.

5.2. Husholdningstype

Innføring av husholdninger som telleenhet i LOTTE, er drøftet i avsnitt 2.1. Der kommenteres også de to husholdningsdefinisjonene som en kan velge mellom. I inntektsstatistikken er det i den mest detaljerte grupperingen skilt mellom følgende typer av husholdninger, se Bye (1980a: s. 16).

1) Grunnen til at aksjeutbytte legges til bruttoinntekten er at bruttoinntekten på selvangivelsen gis eksklusive aksjeutbytte. Aksjeutbytte kommer bare til beskatning ved statsskatteligningen og ikke ved kommuneskatteligningen. De oppgitte elementene i IA-vektoren gjelder 1979-utgaven.

Husholdningstype:	Kodeliste
Enslige	1
Enslige forsørgere med barn	2
Ektepar uten barn	3
Ektepar med 1 barn	4
Ektepar med 2 barn	5
Ektepar med 3 barn	6
Ektepar med 4 eller flere barn	7
Andre husholdninger: 1 person (bare dødsbo)	8
Andre husholdninger: 2 personer	9
Andre husholdninger: 3 personer	10
Andre husholdninger: 4 personer	11
Andre husholdninger: 5 eller flere personer	12

I LOTTE er dødsbo utelatt fra datagrunnlaget. "Andre husholdninger" med en eller flere personer er slått sammen til en gruppe (med kode 8). Sammenslåingen av "andre husholdninger" og eksklusjon av dødsbo skjer i hjelpeprogrammet (jfr. kap. 7.1) som etablerer datafilen til LOTTE.

Barn i gruppene enslige forsørgere med barn og ektepar med 1, 2, 3 og 4 eller flere barn er forsørgede barn, dvs. barn som det er gitt barnetrygd, forsørgerfradrag i skatt eller særfradrag pga. forsørgelse for. Antall husholdninger i disse husholdningsgruppene vil være uendret og identiske uansett hvilken av de to husholdningsdefinisjonene som brukes. Antall husholdninger i gruppen "andre husholdninger" vil endres ved skifte av husholdningsdefinisjon. Når husholdningsdefinisjon II brukes (se 2.1), vil gruppen "andre husholdninger" stort sett bestå av husholdninger der det inngår ett eller flere ikkeforsørgede barn som bor hjemme. Brukes husholdningsdefinisjon I vil ikke-forsørgede barn som bor hjemme, bli skilt ut som egne husholdninger.

5.3. Sosioøkonomisk gruppe

I den reviderte versjonen av LOTTE kan en velge om en vil bruke en sosioøkonomisk gruppering som faller sammen med inntektsstatistikkens kriterier eller om en vil bruke en sosioøkonomisk gruppering som ligger nærmere den gruppering som brukes i skattestatistikken. Begge grupperingene omtales i det følgende.

Den sosioøkonomiske grupperingen i inntektsstatistikken dannes i hovedsak ved å ta utgangspunkt i de inntektspostene som inngår i inntektstakerens inntekt, se Bye (1980a: s. 6). Grupperingen skjer ved at enkeltposter med fellestrekk slås sammen til grupper, og det er den gruppe av inntektsposter som utgjør den største andelen av inntekten som definerer inntektstakerens sosioøkonomiske gruppe.

Den mest detaljerte grupperingen som nyttes i inntektsstatistikken er som følger:

Sosioøkonomisk gruppe	Kodeliste
Personlige næringsdrivende	1
Lønnstakere	2
Pensjonister og trygdede	3
Personer med bidrag mv.	4
Personer med formuesinntekt mv.	5
Skoleelever og studenter	6
Vernepliktige (soldater og sivilarbeidere)	7
Personer uten inntekt ved skatteligningen	8

I LOTTE slås de fem siste gruppene sammen til en gruppe.¹⁾ Størrelsen på variabelen som indikerer sosioøkonomisk gruppe blir da satt lik 4. Dette skjer i hjelpeprogrammet som etablerer datafilen som brukes i LOTTE.

Når en ofte bruker en sosioøkonomisk gruppering som ligger så nær grupperingen i skattestatistikken som mulig, har dette sammenheng med at de øvrige skatteanslag som Gruppe for skatteforskning utarbeider, i stor grad vil være beregnet ved hjelp av Modellen for direkte skatter i MODIS IV. Data-grunnlaget til denne modellen er hentet fra skattestatistikken grunnlagsmateriale.

Ut fra opplysningene om pensjonsgivende inntekt har en i skattestatistikken gjennomført følgende inndeling av de personlige skattyterne.²⁾

Sosioøkonomisk gruppe	Kode i skattestatistikken	Kode i LOTTE
Selvstendige		
Selvstendige i jordbruk, skogbruk og fiske	1	
Selvstendige i andre næringer	2	1
Lønnstakere	3	2
Andre	4	3

Følgende regler er fulgt:

Lønnstakere er personlige skattytere med pensjonsgivende inntekt. Av den pensjonsgivende inntekt utgjør lønnsinntekt en større del enn næringsinntekt.

Selvstendige er resten av skattyterne med pensjonsgivende inntekt. For disse er altså størsteparten av den pensjonsgivende inntekt opptjent i selvstendig næringsvirksomhet.

Selvstendige i jordbruk, skogbruk og fiske. For disse selvstendige er næringsinntekt i jordbruk, skogbruk og fiske større enn annen næringsinntekt.

Selvstendige i andre næringer er resten av de selvstendige. For disse er størstedelen av næringsinntekten opptjent utenom jordbruk, skogbruk og fiske.

Andre er personlige skattyter uten pensjonsgivende inntekt.

I LOTTE slås selvstendige sammen til en gruppe. Kodene for sosioøkonomisk gruppe på skattefilene føres over til inntektsstatistikken ved at en kobler enheter med samme personnummer. Denne koblingen foretas når ny inntektsstatistikk foreligger og det etableres ny analysefil til bruk i LOTTE (jfr. avsnitt 7.1). Av forskjellige grunner er det noen enheter i inntektsstatistikken som ikke finnes på skattefilene. Når en bruker skattestatistikken sosioøkonomiske inndeling, grupperes disse enhetene på grunnlag av oppgaver over pensjonsgivende inntekt.

5.4. Endring i skatt - skattegruppe - inntektsgruppe

En rekke av tabellene gir fordelinger av antall inntektstakere/husholdninger etter endring i skatt, skattegruppe eller inntektsgruppe. De ulike inntekts- eller skatteintervallgrenser kan endres fra modellkjøring til modellkjøring, men er de samme for alle alternativene i en kjøring. Intervallgrensene er lagret på en egen fil. Avsnitt 6.1 viser hvordan denne filen er bygget opp og beskriver hvordan tabellgrensene kan endres.

Det er avsatt plass til ni inntektsintervaller. I de tilfeller der det er både inntektsintervall i tabellens forspalte og hode, er det de samme intervallgrenser som inngår begge steder. Antall intervaller for endring i skatt er også konstant (7 intervaller symmetrisk om null), mens antall intervaller for skattegruppe kan varieres (jfr. avsnitt 6.5).

Tabellene etter skattegruppe brukes ofte for å lage enkle statistikker for inntekts- eller fradragsposter. Det kan f.eks. gjøres ved at nettoinntekt ved kommuneskatteligningen settes lik den aktuelle inntekts- eller fradragsposten. Så anvendes en skattesats på 100 pst. uten at det gis klassefradrag. Tabellene etter skattegruppe vil da kunne brukes for å angi størrelsesfordelinger for vedkommende inntekts- eller fradragspost.

1) Punkt 3.1.3 i Bye (1980a: s. 6) gir ytterligere informasjon om hvilke inntektsposter som faller i de forskjellige grupper. 2) Det følgende gjelder fra og med inntektsåret 1979.

5.5. Næringskode

Ingen av tabellene i LOTTE gir fordelinger etter næring. Tidligere versjoner av modellen hadde slike fordelinger, men de ble svært lite brukt. Datafilen inneholder likevel en variabel for hver inntektstaker som indikerer næringsgruppe. Grupperingen er hentet direkte fra inntektsstatistikens grunnlagsmateriale, se Bye (1980a: s. 7). Ønsker en tabeller etter næring i LOTTE, kan en få dette til enten ved å programmere en ny tabelltype eller erstatte kjennetegn som allerede inngår i tabellene med kjennetegn for næringsgruppering.

5.6. Skatteklasser

Tabellgruppe 10 gir fordelinger på skattyternivå etter skatteklasser. Tabellen er programmert for maksimalt 2 skatteklasser. I beregninger der antall skatteklasser utvides i forhold til gjeldende regler, vil kolonnene for skatteklasser 2 inneholde alle enheter med skatteklasser større eller lik 2.

6. BRUKERBESKRIVELSE

All redigering av input til programmet skjer fra terminal. Igangsetting av kjøringene skjer også fra terminalen. Imidlertid er beregningene såvidt tidkrevende at vi ikke har funnet det hensiktsmessig å legge opp til interaktiv bruk. Ved redigering av inputfilene skal en nytte editeringssystemet TEX. Dette er beskrevet i manualen TSS, TEX, CII Honeywell Bull Documentation Center, doc. ref. 66 A2 DF 72 REVO. I det følgende forutsettes at leseren har kjennskap til TEX-systemet.

Fremstillingen nedenfor følger en tredeling av input til modellen: Avsnitt 6.1 omhandler nødvendige styringsparametre og variable inntektsgrenser mv. Innlesing av skattesatser til bruk i de ulike alternativene behandles i avsnitt 6.2, mens gjennomføring av midlertidige endringer i programmet, herunder endringer i definisjonen av skattepliktig nettoinntekt, behandles i avsnitt 6.3.

6.1. Styringsparametre mv.

De parametre som normalt endres fra kjøring til kjøring lagres på filen STYRPA12. Innholdet på filen skal være som vist i tabellen nedenfor:

Symbol	Variabel	Kodeliste
NTALT	Antall alternativer	1 - 8
INDLIGNM	Indikator for ligningsmåte	1: Særskilt ligning
	ligningsmåte	2: Lignes som i basisåret
		3: Billigste ligningsmåte
ISTATVLG	Indikator for definisjon av sosioøkonomisk gruppe	1: Inntektsstatistikens gruppering
		2: Skattestatistikens gruppering
INDHSQLG	Indikator for husholdningsdefinisjon	1: Husholdningsdefinisjon I
		2: Husholdningsdefinisjon II
INDFRAM	Indikator for framskriving av datagrunnlaget	0: Data fremskrives ikke
		1: Data fremskrives

De variable som er nevnt i tabellen foran legges inn på første linje i filen. Dersom data skal fremskrives, må en legge inn indekser for inntekt pr. skattyter og antall skattytere. Indeksene er differensiert etter sosioøkonomisk gruppe og settes lik 1 i modellens basisår. Indeksene framgår av listen nedenfor:

Symbol	Variabel
FSA	Indeks for antall skattytere, selvstendige
FLA	Indeks for antall skattytere, lønnstakere
FTA	Indeks for antall skattytere, trygdede
FSI	Indeks for inntekt pr. skattyter, selvstendige
FLI	Indeks for inntekt pr. skattyter, lønnstakere
FTI	Indeks for inntekt pr. skattyter, trygdede

Hvis ISTATVLG er satt lik 1, vil enhetene i modellen grupperes i fire sosioøkonomiske grupper. I dette tilfellet vil indeksene FLA og FLI bli nyttet både for gruppen lønnstakere og for gruppen andre, jfr. kapittel 5. Innholdet på filen STYRPA12 er felles for alle alternativer i en kjøring. Etter at filen er ferdig redigert, må den lagres på riktig plass i katalogen.

Som omtalt i kapittel 3 og 5 grupperes enhetene i modellen bl.a. etter inntekt, skattebeløp og endring i skatt (i forhold til alternativ 1). Disse grupperingene leses fra filen AKTBGR30, og de kan i en viss grad endres etter behov. Nedenfor er vist innholdet på filen i de eksemplene som er vist i kapittel 3.

0,30000,45000,60000,80000,100000,120000,150000,200 000

9

0,1,1000,2000,4000,6000,8000,10000,15000,20000,30000,50000,75000,100000

1,1500,2000,2500,3000,4000,5000

Filens første linje inneholder inntektsgrensene. Det forutsettes at det er 9 inntektsgrenser som legges inn i stigende rekkefølge. Første grense settes lik null. Grupperingen nyttes også for disponibel inntekt (inntekt - skatt). Tilfeller med negativ disponibel inntekt grupperes i inntektsgruppe 1.

Filens to neste linjer gir opplysninger om gruppering etter skattebeløp. Først gis antall skattegrupper (jfr. avsnitt 6.4). For å skille ut skattytere/husholdninger uten skatt settes første grense lik 0 og neste grense lik 1. Deretter gis i stigende rekkefølge de grensene en ønsker.

Til slutt gis en linje med grenser for endring i skatt i forhold til alternativ 1 (filens siste linje). Det skal leses inn 7 grenser i stigende rekkefølge. For å skille ut skattytere/husholdninger med uendret skatt settes første grense lik 1.

6.2. Innlesing av skatteregler

Skatteregler til alternativ 1 skal leses inn på filen AKPA31, skatteregler til alternativ 2 skal leses inn på AKPA32 og tilsvarende til og med skatteregler for alternativ 8 som skal leses inn på AKPA38. I alt kan modellen utføre beregninger for opptil 8 alternativer i en kjøring.¹⁾ Et alternativ kan inneholde i alt opptil 14 skatteberegningsrutiner. Alternativene nummereres fortløpende fra alternativ 1 og oppover. Har en f.eks. 4 alternativer i en kjøring, må en legge de skatteregler som skal nyttes, på filene AKPA31, AKPA32, AKPA33 og AKPA34. På hver fil legges inn regler for de rutiner som skal nyttes i det enkelte alternativ. Det må ikke leses inn regler for rutiner som ikke skal benyttes. Nedenfor beskrives organiseringen av skatteregler til alternativ 1. Det er forutsatt nedenfor at alle skatteberegningsrutinene skal nyttes i dette alternativet.

1) Jfr. likevel avsnitt 6.2.4.

Linjenr. på filen	Skatte- beregnings- rutine nr.	Variabel/innhold	Kommentarer
1		Antall skatteberegningsrutiner som nyttes i dette alternativ	Heltall
2		Numrering av rutinene som inngår	Jfr. avsnitt 4.3
3	1	Prosentstatts for minstefradrag	Flytende tall
	1	Minimumsverdi for minstefradrag	Heltall
	1	Maksimumsverdi for minstefradrag	"
4	2	Prosentstatts for oppgjørsfradrag	Flytende tall
	2	Minimumsverdi for oppgjørsfradrag	Heltall
	2	Maksimumsverdi for oppgjørsfradrag	"
5	3	Maksimalt særfradrag for alder i basisåret	"
	3	Maksimalt særfradrag for alder i dette alternativet	"
6	4	Klassefradrag i inntekt, skattekasse 1	"
	4	Klassefradrag i inntekt, skattekasse 2	"
7	4	Sats for degressiv skatt	Flytende tall
8	5	Antall progresjonstrinn, skattekasse 1	Heltall
	5	Antall progresjonstrinn, skattekasse 2	"
9	5	Nedre grense for hvert progresjonstrinn, skattekasse 1	"
10	5	Nedre grense for hvert progresjonstrinn, skattekasse 2	"
11	5	Marginale skattesatser, skattekasse 1	Flytende tall
12	5	Marginale skattesatser, skattekasse 2	"
13	6	Klassefradrag i inntekt, skattekasse 1	Heltall
	6	Klassefradrag i inntekt, skattekasse 2	"
14	6	Prosentstatts for sykedelen av medlemsavgiften til folketrygden	Flytende tall
15	7	Nedre grense for beregning av avgift, pensjonsdelen av medlems- avgiften til folketrygden	Heltall
	7	Øvre grense for beregning av avgift, pensjonsdelen av medlems- avgiften til folketrygden	"
16	7	Sats for pensjonsdel, lønnsinntekt mv.	Flytende tall
	7	Sats for pensjonsdel, næringsinntekt	"
	7	Avtrappingssats	"
17	8	Antall progresjonstrinn, skattekasse 1	Heltall
	8	Antall progresjonstrinn, skattekasse 2	"
18	8	Nedre grense for hvert progresjonstrinn, skattekasse 1	"
19	8	Nedre grense for hvert progresjonstrinn, skattekasse 2	"
20	8	Marginale skattesatser, skattekasse 1	Flytende tall
21	8	Marginale skattesatser, skattekasse 2	"
22	8	Fradrag i skatt pr. skattyter	Heltall
23	9	Maksimalgrense for innskott etter sparekontrakt og fradrag for livsforsikringspremie, skattekasse 1	"
	9	Maksimalgrense for innskott etter sparekontrakt og fradrag for livsforsikringspremie, skattekasse 2	"
24	9	Prosentstatts for fradrag i skatt for innskott etter sparekontrakt mv.	Flytende tall
25	10	Satser for barnetrygd, beløp for første barn, neste barn osv. til og med tiende barn	Heltall
26	11	Forsørgerfradrag i skatt for barn under 17 år. Beløp pr. barn	"
27	12	Forsørgerfradrag i skatt for barn 17 - 20 år, beløp for første barn, neste barn osv. til og med femte barn	"

Linjenr. på filen	Skatte- beregnings- rutine nr.	Variabel/innhold	Kommentarer
28	13	Friløp, formueskatt til kommunene	Heltall
	13	Marginal skattesats, formueskatt til kommunene	Flytende tall
29	14	Antall progresjonstrinn, skatteklasser 1	Heltall
	14	Antall progresjonstrinn, skatteklasser 2	"
30	14	Nedre grense for hvert progresjonstrinn, skatteklasser 1	"
31	14	Nedre grense for hvert progresjonstrinn, skatteklasser 2	"
32	14	Marginale skattesatser, skatteklasser 1	Flytende tall
33	14	Marginale skattesatser, skatteklasser 2	"

Tabellen ovenfor er satt opp under forutsetning av at det nyttes to skatteklasser. Det er mulig å ha flere skatteklasser i en kjøring, og skatteregelfilen(e) må i såfall utvides. Det skulle framgå av tabellen hvordan dette eventuelt skal gjøres. Skal en ha flere skatteklasser enn to i en kjøring, må en imidlertid også gjøre andre endringer, noe som vanligvis krever detaljert kjennskap til programmet. Nedenfor er gjengitt utskrift av en fil som inneholder skatteregler for 1976 for alle skatteberegningrutinene unntatt rutine nr. 8 (generell skatteberegningrutine). Tallene kan skilles med komma eller med blank. Det understrekes at ved redigering av AKPA-filene skal det bare legges inn skatteregler for de rutiner som skal være med i vedkommende alternativ, og som listes opp på linje 2 i filen.

13
1,2,3,4,5,6,7,9,10,11,12,13,14
10.,1600,2100
4.,400,700
10900,13200
7000,14000
23.
11,11
0,32000,41000,58000,69000,79000,89000,106000,126000,186000,286000
0,48000,60000,77000,88000,98000,108000,125000,155000,205000,305000
0.,6.,11.,16.,22.,28.,33.,38.,42.,48.
0.,6.,11.,16.,22.,28.,33.,28.,42.,48.
7000,14000.
4.4
9000,182400
5.,9.9,25.
2000,4000
40.
804,2028,2048,3324,3612,3612,3612,3612,3612,3612
900
1200,1200,1200,1200,1200
60000,1.
5,5
0,75000,175000,325000,575000
0,1000000,200000,250000,600000
0.,0.4,0.8,1.2,1.6
0.,0.4,0.8,1.2,.6

Som nevnt vil de skatteregler som lagres på AKPA-filene bli brukt i de respektive alternativer i en kjøring. For å lagre historiske regler, er det dessuten opprettet en egen katalog med adresse

/SSB15/LÖTTE/STDPAR.

Filene under denne katalogen er gitt navene STPAXX der XX som tidligere angir årgang. Disse filene skal inneholde et fullstendig sett skateeregler for de ulike år. Forøvrig kan brukeren lagre skatteregler etter behov.

6.3. Midlertidige endringer i programmet

En hovedhensikt med utarbeidelse av LÖTTE-modellen har vært å kunne analysere virkninger av endringer i definisjonen av nettoinntektene. Slike og andre endringer i programmet legges inn som midlertidige endringer og gjennomføres derfor ikke i programmets permanente filer. Alle slike midlertidige endringer legges inn ved hjelp av "alter-instruksjoner".

De instruksjoner som organsierer kjøringene, er samlet på en styrefil med navet EXEC, jfr. vedlegg 3. Hvis en ikke skal foreta noen midlertidige endringer i programmet, blir kjørekommandoen

JRN/SSB15/LÖTTEXX/EXEC: M

hvor altså XX som forklart i avsnitt 4.1 angir årgang. Innholdet på filen EXEC for 1976 er listet nedenfor.

```

$ IDENT
$ LIMITS 15,43K,,10K
$ OPTION FORTRAN
$ USE.GTLIT
$ FORTY NLSTIN
$$ SELECT (/SSB15/LÖTTE76/HPROG/MAIN)
$$ SELECT (/SSB15/LÖTTE76/SUB/BEHSKYT)
$$ SELECT (/SSB15/LÖTTE/SUB/MINFRA)
$$ SELECT (/SSB15/LÖTTE/SUB/OPGJFR)
$$ SELECT (/SSB15/LÖTTE/SUB/SAERFR)
$$ SELECT (/SSB15/LÖTTE/SUB/INTSKD)
$$ SELECT (/SSB15/LÖTTE/SUB/INTSKS)
$$ SELECT (/SSB15/LÖTTE/SUB/FLKTRS)
$$ SELECT (/SSB15/LÖTTE/SUB/FLKTRP)
$$ SELECT (/SSB15/LÖTTE/SUB/GENSKT)
$$ SELECT (/SSB15/LÖTTE/SUB/SPFDRS)
$$ SELECT (/SSB15/LÖTTE/SUB/BRENETR)
$$ SELECT (/SSB15/LÖTTE/SUB/FFBU17)
$$ SELECT (/SSB15/LÖTTE/SUB/FF1720)
$$ SELECT (/SSB15/LÖTTE/SUB/FRMSKK)
$$ SELECT (/SSB15/LÖTTE/SUB/FRMSKS)
$$ SELECT (/SSB15/LÖTTE/SUB/PSKATT)
$$ SELECT (/SSB15/LÖTTE76/SUB/LESHUS)
$$ SELECT (/SSB15/LÖTTE76/SUB/BEHHUS)
$$ SELECT (/SSB15/LÖTTE76/SUB/OPPFRAM)
$$ SELECT (/SSB15/LÖTTE/SUB/AKKPERS)
$$ SELECT (/SSB15/LÖTTE/SUB/AKKHUS)
$$ SELECT (/SSB15/LÖTTESUB/KLARTAB)
$$ SELECT (/SSB15/LÖTTE/SUB/LESTRABGR)
$$ SELECT (/SSB15/LÖTTE/SUB/LESPAR2)
$$ SELECT (/SSB15/LÖTTE/SUB/TABPRINT)
$$ SELECT (/SSB15/LÖTTE/FUNCI/IFDAAR)
$$ SELECT (/SSB15/LÖTTE/FUNCT/KTGINT)

```

```

$$ SELECT (/SSB15/LOTTE/FUNCT/KTGSGR)
$$ SELECT (/SSB15/LOTTE/FUNCT/KTGEND)
$$ SELECT (/SSB15/LOTTE76/FUNCT/ISTATHUS)
$ EXECUTE
$ LIMITS 15.43K,,10K
$ DATA 05
$ PRMFL 11,R,S,SSB/SSB15/LOTTE76/AKTPAR/PERMAPA11
$ PRMFL 12,R,s,SSB/SSB15/LOTTE/AKTPAR/STYRPA12
$ PRMFL 30,R,S,SSB/SSB15/LOTTE/AKTPAR/AKTBGR30
$ TAPE 40,11D,,22774,,SSBMH1317600,3,DEN16
$ MSG2 4,INPUT 22774 ( )
$ SYSOUT 01
ENDJOB

```

I MSG 2-statementet må båndplassering angis i parentesen før kjøring. En kan selvsagt også nytte X-bånd, eller data kan legges på disk.

Dersom en skal gjøre midlertidige endringer i programmet ved en kjøring, må brukeren bygge opp sin egen styrefil for kjøringen. Det vil oftest være hensiktsmessig å ta utgangspunkt i en kopi av filen EXEC ; en slik kopi kan lagres på filen EXECALT. Det skal normalt ikke gjøres endringer i filen EXEC.

Nedenfor er vist hvordan en bygger opp en styrefil for en kjøring. Utgangspunktet er en kopi av filen EXEC og endringene i eksemplet legges inn i subrutinen BEHSKYT. Før vedkommende select-statement legger vi inn:

```
$!FORTY
```

Etter vedkommende select-statement, men før neste select-statement, følger

```

$!UPDATE!LIST
$!ALTER!n,m

```

Her følger så de fortraninstruksjonene som skal inn i programmet. Instruksjonene må starte i eller etter kollonne 7, se forøvrig om labels nedenfor. Etter at endringene er lagt inn, følger:

```
$!FORTY!NLSTIN
```

Den midlertidige styrefilen anbefales lagret (f.eks. på filen (EXECALT) til en er sikker på at kjøringen blir riktig. Er filen lagret på EXECALT, kan kjørekommandoen bli:

```
JRN./SSB15/LOTTEXX/EXECALT:T(!,8,16),M
```

Ved den framgangsmåten som er beskrevet, vil de permanente programfilene ikke bli endret. De midlertidige endringene blir listet ut på papir sammen med tabellene, noe som er hensiktsmessig som dokumentasjon av kjøringen. Tegnet ! nyttes som tabulatortegn. Ved innlegging av fortraninstruksjonene må en ha tilgjengelig en ajourført kompileringsliste for det permanente programmet. Dette er nødvendig for å kunne angi riktige verdier på parametrene m og n, jfr. foran. En slik liste kan tas ut ved kommandoen

```
JRN./SSB15/LOTTEXX/KOMP:M
```

Det kan også være hensiktsmessig å få kompilert programmet med de endringer en har lagt inn før kjøring. I så fall må EXECUTE-instruksjonen midlertidig tas ut av den styrefilen en nytter. Det er også laget en "minifil" som kan nyttes ved tentative beregninger, jfr. avsnitt 7.2. Filen EXECMINI er en styrefil tilpasset minifilen.

Bruk av ALTER som forklart foran, kan føre til problemer i tilfeller der fortran-instruksjonene inneholder labels som punches i kollonne 1-5 (f.eks. i forbindelse med GO TO- eller DO-instruksjoner). Slike labels vil bli flyttet bak på vedkommende linje. Følgen er at programmet aborterer da det etter dette ikke inneholder de nødvendige labels. Den enkleste måten å unngå slike problemer på, er å taste inn et tall etterfulgt av blank i kollonne 1 og 2 på alle linjer som skal ha label. En må da nytte labels med 3 eller færre siffer.

6.4. Dokumentasjon av kjøringene

Som nevnt i avsnitt 6.3 vil alle midlertidige endringer i programmet bli listet ut på papir sammen med tabellene. Endringene listes separat for at en lett skal se hvilke endringer som er gjort. I tillegg listes i sin helhet den eller de programdeler (f.eks. subrutiner) hvor det er gjort endringer, slik at en kan se på hvilke plass i programmet endringen(e) er lagt inn. Denne dokumentasjonen skjer altså i form av fortran-instruksjoner. En bør nytte kommentarkort som forklarer innholdet av de endringer som legges inn, disse vil da selvsagt bli listet sammen med endringene. Det understrekes at en bør ta seg tid til å skrive relativt fyldige kommentarer til de ulike endringene, da dette er av stor betydning for dokumentasjon av beregningene.

Ved hver kjøring vil også innholdet på filen STYRPA12 og innholdet på skatteregelfilene (AKPA-filene) som har vært benyttet, bli listet sammen med tabellene.

6.5. Dimensjonering ved hjelp av parametre

Vi har nyttet parametre ved dimensjonering av ulike matriser i programmet. Hensikten med dette er å spare lagringsplass i tilfeller der denne ikke brukes og derved redusere omkostningene ved bruk av modellen. Parametrene er deklarerert i begynnelsen av hver rutine de brukes ved hjelp av PARAMETER. Der- som parameterverdiene skal endres, må dette gjøres i alle de rutiner hvor de inngår. Parametrene er:

AN: Maksimalt antall alternativer
 AK: Maksimalt antall skatteklasser
 PT: Maksimalt antall progresjonsgrenser
 SG: Maksimalt antall skattegrupper (inklusive marginalsom)

I vedlegg 5 er det vist i hvilke rutiner de ulike parametre inngår.

7. OPPDATERING OG VEDLIKEHOLD AV MODELLEN

I dette kapitlet skal vi gjøre rede for viktige sider ved arbeidet med oppdatering og vedlikehold av modellen. Avsnitt 7.1 behandler tilrettelegging av data fra en ny inntekts- og formuesundersøkelse til bruk i modellen, mens avsnitt 7.2 behandler gjennomføring av permanente endringer i programmet.

7.1. Etablering av analysefil til bruk i LOTTE når data fra ny inntektsundersøkelse er tilgjengelig

Det foretas inntektsundersøkelser hvert tredje år. Som tidligere nevnt er den analysefilen som nå brukes i LOTTE, laget på grunnlag av data fra inntektsundersøkelsen for året 1979. Analysefilene som brukes av Byrået for å produsere inntektsstatistikken, kan ikke uten videre inngå som datagrunnlag i LOTTE-modellen. De dataene som brukes i LOTTE, må hentes fra flere analysefiler, og på hver av de analysefilene som fagkontoret bruker, vil det være en del variable vi ikke har bruk for i LOTTE. På fagkontorets analysefiler, er det satt av et bestemt antall posisjoner til hver variabel, mens de variable som inngår på LOTTE-filen er lagret i flytende format. Følgende rutiner brukes ved Gruppe for skatteforskning når ny LOTTE-fil skal etableres:

1) En undersøker hvilke data som er mulig å få fra fagkontorets filer, og bestemmer seg for hvordan LOTTE-filen skal se ut. Datafilen er redigert slik at det er en rekord for hver inntektstaker som er med i undersøkelsen. Det vil ofte være slik at når ny inntektsundersøkelse foreligger, vil det være

kommet til nye variable en ønsker å ha med i datagrunnlaget. For å unngå for mange rettinger i programmet, kan en la de variable ha samme rekkefølge på den nye datafilen som de hadde ved forrige inntektsundersøkelse og hekte på eventuelle nye variable på slutten av hver rekord. Vedlegg 2 gir en oversikt over analysefilen som er laget på basis av data fra 1979-undersøkelsen.

2) Ved å koble fagkontorets filer etableres så en hjelpetil med en rekord for hver inntektstaker som inneholder alle data som skal inngå i LOTTE. Når en kobler fagkontorets filer er det hensiktsmessig å benytte "Standard program for maskinell filebehandling", SFB1.

3) Den siste operasjonen består i å lage analysefilen som skal inngå i selve LOTTE-programmet. Dette gjøres ved et eget FORTRAN-program som er laget spesielt for dette formål. Programmet må som regel modifiseres ved hvert skifte av datagrunnlag, fordi antall variable på analysefilen vanligvis vil bli endret, og oppbyggingen av hjelpetil vil vanligvis heller ikke være den samme som i tidligere hjelpetiler. FORTRAN-programmet sørger for at de variable blir lagret i flytende format, og foretar de nødvendige transformasjoner av data på hjelpetilen. Dette innebærer at enkelte grupperinger og kjennetegn endres noe i forhold til inntektsstatistikkens kriterier (se kap. 5). Dessuten blir dødsbo utelatt fra datagrunnlaget.

Det er laget et program som lister ut antall inntektstakere med positivt beløp på de ulike postene, slik de er definert på analysefilen, og samlet beløp på de respektive postene. Programmet er lagret på filen

/SSB15/LOTTEXX/LISTAGG

og den tilsvarende styrefilen på filen

/SSB15/LOTTEXX/XLISTAGG.

Programmet som lager analysefilen til LOTTE på grunnlag av Inntekts- og formuesundersøkelse 1979 er lagret på filen

/SSB15/LOTTE79/AFIL

og den tilsvarende styrefilen på filen

/SSB15/LOTTE79/XAFIL

7.2. Permanente endringer i programmet

Ved oppdatering av modellen kan det tenkes at en må foreta endringer i programmet. Som nevnt i avsnitt 4.1 skal filer som må tilpasses de ulike årganger av modellen lagres i egne arkiv. Når de nødvendige endringer skal utføres, vil det normalt være hensiktsmessig å ta utgangspunkt i en kopi av vedkommende programdel fra forrige utgave av modellen. En må passe på at de ulike matriser blir dimensjonert riktig på forskjellige steder i programmet. Dersom innholdet på vektoren IA (se vedlegg 1 og 2) er endret, må en sørge for at variable som defineres ved elementer i vektoren IA blir riktig definert. En bør så langt råd er unngå endringer i grupperingene som nyttes. Dersom dette likevel skal gjøres, må en sørge for at rutinene som klargjør og skriver ut tabellene korrigeres.

Når en tar i bruk nytt datamateriale, må innholdet på filen PERMP11 revideres. Filen har følgende innhold:

MINAFP:	Nedre grense for fødselsår for beregning av pensjonsdelen av medlemsavgiften til folketrygden.
MAXAFP:	Øvre grense for fødselsår for beregning av pensjonsdelen av medlemsavgiften til folketrygden.
LLFAARB1:	Nedre grense for fødselsår for barn det mottas barnetrygd for.
LUFAARB2:	Øvre grense for fødselsår for barn det mottas forsørgerfradrag i skatt, men ikke barnetrygd for.
LLFAARB3:	Nedre grense for fødselsår for barn det mottas forsørgerfradrag i skatt for, men ikke barnetrygd for

FIHUTV: Oppblåsingsfaktor for antall i husholdningsutvalget.
F2HUTV: Oppblåsingsfaktor for inntektsbeløp mv. i husholdningsutvalget.
F3HUTV: Oppblåsingsfaktor for formuesbeløp mv. i husholdningsutvalget.

Grener for fødselsår angis med de to siste sifrene i årstallet. Oppblåsingsfaktorene beregnes for vedkommende basisår.

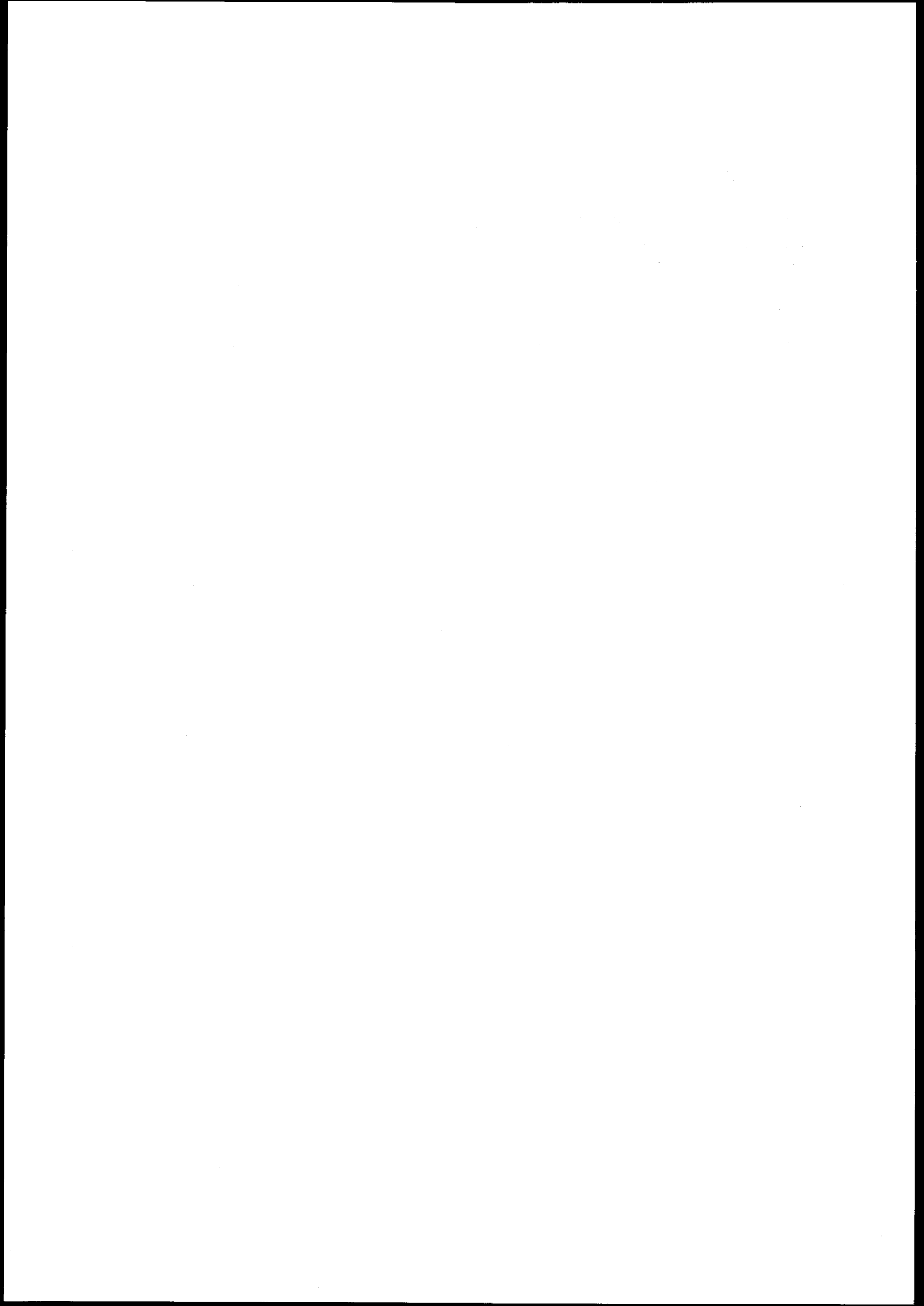
Også andre permanente endringer som en ønsker å gjennomføre, legges inn på programmets permanente filer ved hjelp av editeringssystemet TEX. Etter at en har lagt inn slike endringer, bør ny kompileringsliste tas ut. Når en ny kompileringsliste tas ut, skal tidligere utgaver normalt makuleres.

LITTERATUR

1. Garaas, Erik (1977): *En modell for analyse av skatter ved forskjellige definisjoner av inntekt* Statistisk Sentralbyrå, Artikler nr. 94.
2. Bye, Trostein A. og Høyland, Tor E. (1980): *Inntekts- og formuesundersøkelsen 1979 for personlige inntektstakere. Dokumentasjon av grupperinger og tabellkjøringer* Upublisert notat (TAB/Høy/HaR, 20/11 1980).
3. Bye, Torstein A. (1980a): *Inntekts- og formuesundersøkelsen 1979. Grupperingsstandarder for inntektstakere og husholdninger* Upublisert notat (TAB/HaR, 24/11 1980).
4. Bye, Torstein A. (1980b): *Inntekts- og formuesundersøkelsen 1979. Revisjons- og kodeinstruks for personlige skattytere.* Upublisert notat (TAB/AaR, 20/2 1980).
5. Bye, Torstein A. (1981): *Inntekts- og formuesundersøkelsen 1979. Oppblåsing av tallene i Inntekts- og formuesundersøkelsen 1979* Upublisert notat (TAB/MeS, 19/2 1981).
6. Hovland, Ole K. (1980): *Skattemodellen LOTTE. Testing av framskrivingsmetoder* Statistisk Sentralbyrå. Rapporter nr. 80/5.
7. Engebretsen, Jon D. (1974): *En modell for analyse av utviklingen i de direkte skatter: Skattemodellen i MODIS IV* Artikler nr. 72 fra Statistisk Sentralbyrå.
8. Rosenquist, Charlotte (1972): *LOTTE- et program for beregning av inntektsskatt under ulike definisjoner av inntekt og ulike skatteregler* Arbeidsnotater fra Statistisk Sentralbyrå, ANO/IO 72/12.

LISTE OVER VEDLEGG

- Vedlegg 1: Innhold på analysefilen for 1976
- Vedlegg 2: Innhold på analysefilen for 1979
- Vedlegg 3: Liste over filer
- Vedlegg 4: Oversikt over common-blokker
- Vedlegg 5: Liste over dimensjoneringsparametre

INNHold PA ANALYSEFILEN FOR 1976

Element i vektoren IA	Kode på skjema	Forklaring av variabel	Antall inntekts- takere med positivt beløp på posten	Samlet beløp på posten (Mill.kr)
1		Kommunennummer		
2		Husholdningsnummer		
3		Skjematype		
4		Familietype		
5		Fødselsnummer		
6		Personnummer		
7		Skattekasse		
8		Sivilstand		
9		Særskilt lignet? (Ja/Nei)		
10		Antall forsørgede barn født i 1960 eller senere		
11		Antall forsørgede barn født 1957 - 1959		
12		Andre forsørgede barn		
13		Andre forsørgede personer		
14		Skattyter forsørget (Ja/Nei)		
15		Inntektsgruppe		
16		Sosioøkonomisk gruppe		
17		Næringskode		
18	110 + 111 + 421 + 422 + 419	Nettoformue	1 199 663	74 006
19	109	Gjeld	1 115 767	98 972
20	046	Minstefradrag og oppgjørsfradrag	2 573 996	8 103
21	053 + 060	Virkelige utgifter i lønnet stilling	14 144	106
22	062 + 063	Merutgifter og reiseutgifter	71 659	266
23	064	Tilskott til pensjonsordning	409 156	441
24	065	Pliktig underholdsbidrag	56 514	348
25	083	Premie til frivillig livsforsikring	697 475	427
26	084	Innskott etter sparekontrakt	430 949	711
27	066	Premie for egen pensjonsforsikring	54 944	276
28	067	Lovbestemt fradrag (hustrufradrag)	361 210	956
29	068	Fradrag for tidligere års underskott i næring mv.	8 407	97
30	069 + 427	Fradrag for underskott for 1976 + skjønslignet fradrag	55 111	827
31	070	Kårytelser påheftet fast eiendom	31 990	74

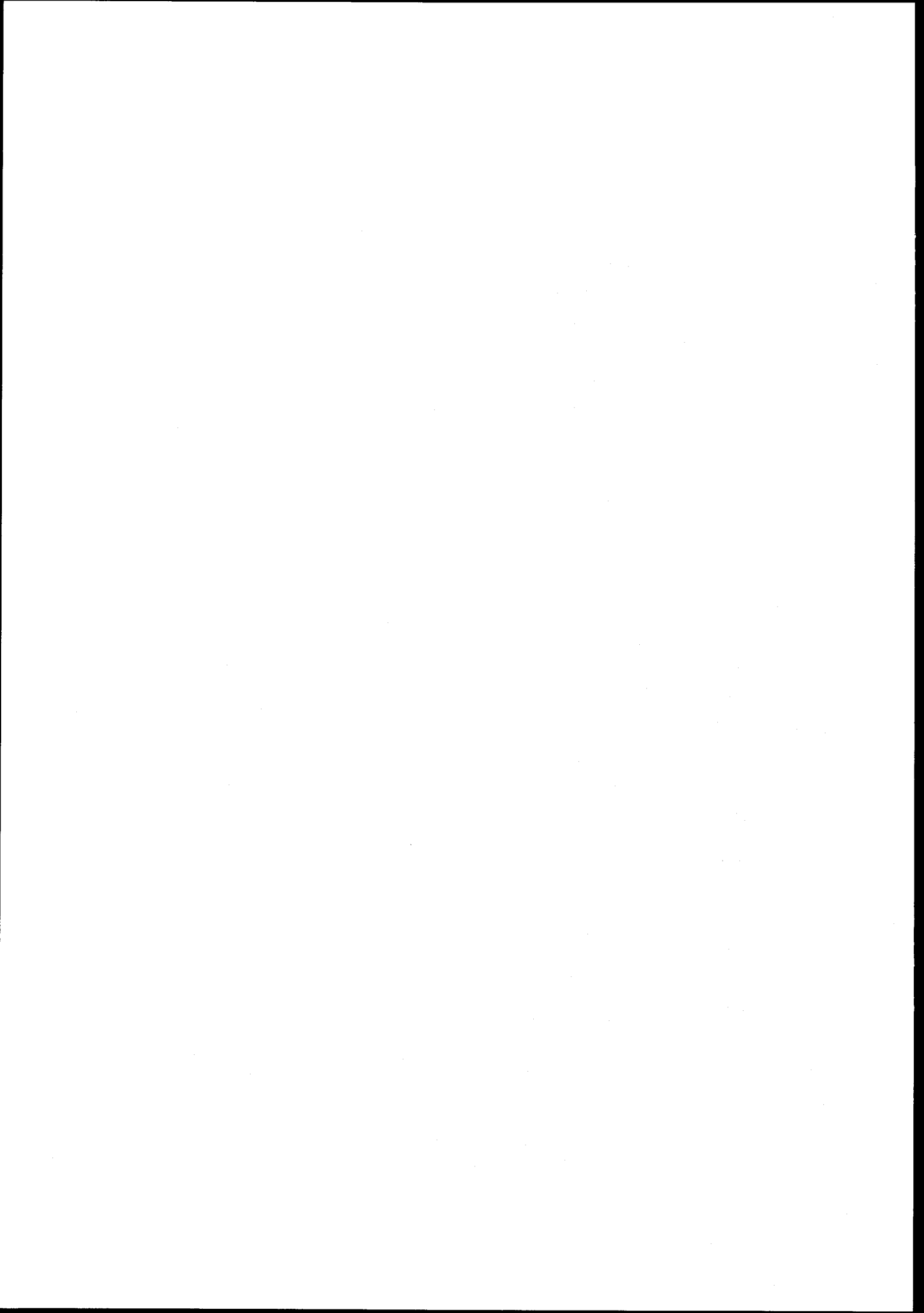
Element i vektoren IA	Kode på skjema	Forklaring av variabel	Antall inntekts- takere med positivt beløp på posten	Samlet beløp på posten (Mill.kr)
32	071	Renter av gjeld mv.	1 052 066	5 685
33	073 + 406 + 407 + 408 + 441	Andre fradrag mv.	194 745	1 024
34	074	Sum fradrag	2 712 232	18 623
35	55510	Pensjonsgivende inntekt, lav sats	1 924 834	83 592
36	55511	Pensjonsgivende inntekt, høy sats	155 703	6 680
37	079 + 080 + 410 - 415	Nettoinntekt ved kommuneskatteligningen	2 554 960	90 619
38	082	Nettoinntekt ved statsskatteligningen	2 555 031	90 949
39	112	Renter fra innenlandske banker	793 184	1 448
40	113	Renter av norske ihendehaverobl.	37 353	42
41	114	Aksjeutbytte fra utenlandske selskaper	5 453	10
42	116	Aksjeutbytte fra norske selskaper	114 928	367
43	029	Aksjeutbytte fra norske selskaper (avkortet beløp)	41 145	335
44		Særgodtgjørelse	64 953	60
45		Fri kost, bekledning	38 221	39
46		Reise-, diett- og bilgodtgjørelse	157 844	348
47	005 + 011 + 017	Tjenestepensjon, livrente	189 377	1 954
48	008 + 014 + 020	Ytelser fra folketrygden	752 912	13 671
49	072	Fradragsberettiget andel av underskott i bolig- selskap	190 225	415
50	009 + 015 + 021	Bidrag mv.	62 870	424
51	007 + 013 + 019	Inntekt av håndverks- og husflidsarbeid	3 006	30
52	006 + 012 + 018	Annen inntekt	45 070	201
53	024 + 423	Inntekt av jordbruk	167 086	4 282
54	025 + 424	Inntekt av skogbruk	64 838	623
55	026 + 425	Inntekt av fiske	34 502	1 186
56	027 + 426	Annen næringsinntekt	156 655	9 480
57	030	Nettoinntekt av egen bolig	575 412	706
58	031	Nettoinntekt, hytte eller landsted	193 799	113
59	032 + 428	Nettoinntekt annen fast eiendom	49 286	482
60	033 + 034	Gevinst ved tomtesalg og andre salg	15 695	370
61	028	Renter av bankinnskott og obligasjoner	295 686	691

Element i vektoren IA	Kode på skjema	Forklaring av variabel	Antall inntekts- takere med positivt beløp på posten	Samlet beløp på posten (Mill.kr)
62	035	Renter av utestående fordringer	76 231	315
63	036	Renter av utenlandske ihendehaverobligasjoner og innskott i utenlandske banker	5 732	21
64	037 + 402 + 403 + 404 - 429	Andre inntekter mv.	203 642	959
65	038	Sum bruttoinntekt ekskl. aksjeutbytte	2 732 420	116 373
66		Lønn i alt	2 586 981	97 138
67		Egen lønnsinntekt	2 579 800	95 712
68		Andres lønnsinntekt	173 322	1 426
69		Pensjonsgivende inntekt i alt	2 011 622	90 272
70	079 + 410	Nettoinntekt i bostedskommunen	2 551 227	89 850
71	080	Nettoinntekt i andre kommuner	176 151	777
72	078	Særfradrag	747 136	7 121
73	1	Egen lønn, gratiale	1 972 963	80 343
74	21	Egen særgodtgjørelse	64 491	60
75	31	Fri kost, bekledning	37 990	39
76	41	Verdi helt/delvis fri bil	27 856	130
77	51	Overskott reise/diett	71 799	102
78	61	Overskott bilgodtgjørelse	76 556	116
79	005	Egen tjenestepensjon	187 739	1 916
80	006	Egne andre inntekter	41 136	196
81	007	Egen inntekt av håndverks- og husflidsarbeid i hjemmet	2 543	18
82	008	Egen ytelse fra folketrygden	738 328	12 618
83	009	Egne mottatte bidrag	21 507	169
84	010	Egen sum	2 579 800	95 712
85	13	Ektefelles lønn, gratiale	3 933	43
86	23	Ektefelles særgodtgjørelse	0	0
87	33	Ektefelles fri kost, bekledning	0	0
88	43	Verdi helt/delvis fri bil for ektefelle	2	0,0
89	53	Ektefelles overskott reise/diett	1	0,0
90	63	Ektefelles overskott bilgodtgjørelse	231	0,0
91	011	Ektefelles tjenestepensjon	9 294	31
92	012	Ektefelles andre inntekter	4 167	4
93	013	Ektefelles inntekt av håndverks- og husflidsarbeid i hjemmet	463	12

Element i vektoren IA	Kode på skjema	Forklaring av variabel	Antall inntekts- takere med positivt beløp på posten	Samlet beløp på posten (Mill.kr)
94	014	Ektefelles ytelser fra folketrygden	89 792	958
95	015	Ektefelles mottatte bidrag	465	2
96	016	Ektefelles sum	98 614	1 053
97	14	Barns lønn, gratiale	16 236	18
98	24	Barns særgodtgjørelse	462	0,0
99	34	Barns fri kost, bekledning	231	0,0
100	44	Verdi av helt/delvis fri bil for barn	231	0,0
101	54	Barns overskott reise/diett	231	0
102	64	Barns overskott bilgodtgjørelse	0	0,0
103	017	Barns tjenestepensjon	1 393	6
104	018	Barns andre inntekter	1	0,0
105	019	Barns inntekt av håndverks- og hudflidsarbeid i hjemmet	0	0
106	020	Barns ytelser fra folketrygden	14 805	94
107	021	Barns mottatte bidrag	45 523	252
108	022	Barns sum	76 792	372
109	023	Sum kolonne I, II og III	2 586 981	97 138
110	039	Minstefradrag egen inntekt	2 565 657	5 216
111	040	Minstefradrag ektefelles inntekt	98 613	119
112	041	Minstefradrag barns inntekt	76 792	103
113	042	Reiseutgifter mv. utover 400 kr.	817 741	1 037
114	043	Oppgjørsfradrag egen inntekt	2 468 206	1 548
115	044	Oppgjørsfradrag ektefelles inntekt	93 981	43
116	045	Oppgjørsfradrag barns inntekt	67 987	34
117	049	Egne reiseutgifter til og fra arbeidsstedet for de som nytter virkelige utgifter	9 492	23
118	052	Oppgjørsfradrag i egen inntekt for de som nytter virkelige utgifter	12 512	8
119	053	Sum post 22	14 143	106
120	056	Ektefelle/barns reiseutgifter til/fra arbeidssted når det nyttes virkelige utgifter	0	0
122	060	Sum post 22 for ektefelle/barn	1	0,0
123		Antall barn født i 1976		
124		Fødselsmåned for barn født i 1976		
125		Fødselsmåned for barn født i 1976		
126	407	Betinget skattefritak	2	0,0

Element i vektoren IA	Kode på skjema	Forklaring av variabel	Antall inntekts- takere med positivt beløp på posten	Samlet beløp på posten (Mill.kr)
127	086	Innskott innenlandske banker	1 001 656	34 554
128	087	Norske ihendehaverobligasjoner	60 541	1 148
129	088	Aksjer i utenlandske selskaper og jernbaner	8 829	347
130	089	Aksjer i norske selskaper	252 348	8 850
131	090	Sum kollonne I	1 068 254	44 899
132	092	Sum kollonne I (avkortet)	387 971	24 295
133	093	Faste eiendommer, herunder skog	970 887	77 252
134	094	Yrkesbiler, maskiner mv.	209 732	11 222
135	095	Buskap mv.	119 410	2 518
136	096	Råstoffer	86 073	4 570
137	097	Skip	27 148	4 269
138	098	Utestående fordringer	195 757	11 916
139	099	Innskott i utenlandske banker	3 171	223
140	100	Utenlandske ihendehaverobligasjoner	3 595	146
141	101	Leieboerinnskott	179 976	3 555
142	102	Gjenkjøpsverdi av livsforsikringspoliser	8 488	74
143	103	Kontantbeholdning mv.	196 134	1 248
144	104	Innbo og annet løsøre	17 348	440
145	105	Privatbiler	816 861	11 013
146	106	Lystfartøyer	22 525	429
147	107, 416, 420	Annen skattepliktig formue inklusive "negativ nettoformue"	446 856	20 529
148	0001	Samlet nettogevinst ved salg av aksjer mv. utenom næring	2 150	8
149	0002	Tap ved salg av aksjer mv. utenom næring (til framføring)	1 246	64
150	55503	Pensjonsgivende inntekt ombord	62 843	3 932
151	55521	Bostøtte fra Husbanken	97 947	196
152	55522	Utdanningstipend fra Statens lånekasse for studerende ungdom	167 994	324
153		Yrkesstatus etter skattestatistikkens definisjon		
154		Forskottstrekk	2 013 258	27 699
155		Utskrevet forskottsskatt	274 720	3 855

Innholdet på analysefilen for 1979

Element i vektoren IA	Kode på skjema	Forklaring av variabel	Antall inntekts- takere med positivt beløp på posten	Samlet beløp på posten (Mill.kr)
1		Kommunennummer		
2		Husholdningsnummer		
3		Skjemanummer		
4		Fødselsnummer		
5		Personnummer		
6		Sosioøkonomisk gruppe (inntektsstatistikkens definisjon)		
7		Næringskode		
8		Sivilstandskode		
9		Familietype		
10		Sosioøkonomisk gruppe (skattestatistikkens definisjon)		
11		Skatteklasser		
12		Kode for ligningsmåte		
13		Kode for om skattyter er forsørget		
14		Antall barn født i 1963 eller senere som skatt- yteren har fått barnetrygd for i 1979 og som ikke ble lignet særskilt for 1979		
15		Antall barn født i årene 1960 - 1962 som skatt- yteren har fått forsørgerfradrag for i 1979 og som ikke ble lignet særskilt for 1979		
16		Antall andre barn som skattyteren har fått sær- fradrag (pga. forsørgelse) for i 1979 og som ikke ble lignet for 1979		
17		Antall andre personer som skattyteren har fått særfradrag (pga. forsørgelse) for i 1979 og som ikke ble lignet for 1979		
18		Antall barn født i 1979		
19		Fødselsmåned for eventuelle barn født i 1979		
20		" " " " " " "		
21	1	Egen lønnsinntekt mv.	2 127 015	111 206
22	21	Egen naturalytelse mv.	62 891	408
23	31	Egen særgodtgjørelse	35 213	45
24	41	Eget overskott på reise-, diett- og bilgodt- gjørelse o.l.	77 717	189

Element i vektoren IA	Kode på skjema	Forklaring av variabel	Antall inntekstakere med positivt beløp på posten	Samlet beløp på posten (Mill.kr)
25	13	Ektefelles lønnsinntekt mv.	3 226	66
26	23	Ektefelles naturalytelser mv.	1	0,0
27	33	Ektefelles særgodtgjørelse mv.	0	0
28	43	Ektefelles overskott på reise-, diett- og bilgodtgjørelse o.l.	0	0
29	14	Barns lønnsinntekt mv.	13 102	16
30	24	Barns naturalytelser mv.	403	1
31	34	Barns særgodtgjørelse	0	0
32	44	Barns overskott på reise-, diett- og bilgodtgjørelse o.l.	0	0
33	005	Egen annen inntekt av arbeid	9 555	35
34	006	Egen inntekt av håndverks- og husflidsarbeid i hjemmet	1 809	4
35	007	Egen tjenestepensjon mv.	203 590	2 446
36	008	Egne ytelser fra folketrygden	764 680	18 376
37	009	Egne mottatte bidrag o.l.	16 896	132
38	010	Eget grunnlag for beregning av minste- og oppgjørsfradrag	2 708 838	132 843
39	011	Ektefelles annen inntekt av arbeid	202	0,0
40	012	Ektefelles inntekt av håndverks- og husflidsarbeid i hjemmet	0	0
41	013	Ektefelles tjenestepensjon mv.	6 670	20
42	014	Ektefelles ytelser fra folketrygden	70 646	1 019
43	015	Ektefelles mottatte bidrag o.l.	604	1
44	016	Ektefelles grunnlag for beregning av minste- og oppgjørsfradrag	73 889	1 109
45	017	Barns annen inntekt av arbeid	204	0,0
46	018	Barns inntekt av håndverks- og husflidsarbeid i hjemmet	0	0
47	019	Barns tjenestepensjon o.l.	2 419	10
48	020	Barns ytelser fra folketrygden	13 891	109
49	021	Barns mottatte bidrag o.l.	64 735	506
50	022	Barns grunnlag for beregning av minste- og oppgjørsfradrag	90 119	644
51	023	Sum kollonne I, II og III	2 712 261	134 597
52	024, 424	Inntekt av jordbruk	145 513	5 007
53	025, 425	Inntekt av skogbruk	53 280	608
54	026, 426	Inntekt av fiskerinæring	29 418	967

Element i vektoren IA	Kode på skjema	Forklaring av variabel	Antall inntekstakere med positivt beløp på posten	Samlet beløp på posten (Mill.kr)
55	027, 427	Inntekt av annen næring	163 586	11 112
56	028	Skattepliktige sykepenger i næringsvirksomhet	43 327	496
57	029	Renter av bankinnskott, obligasjoner o.l. (reduisert med skattefritt beløp)	437 072	1 628
58	030	Utbytte av aksjer i norske selskaper (reduisert med eventuelt skattefritt beløp)	83 599	463
59	031	Nettoinntekt av prosentlignet bolig	644 000	921
60	032	Nettoinntekt av prosentlignet hytte eller landsted	213 247	128
61	033, 433	Nettoinntekt av annen fast eiendom	52 830	730
62	034	Gevinst ved salg av tomter mv.	12 207	310
63	035	Gevinst ved andre salg o.l.	3 668	69
64	036	Renter av utestående fordringer, pantobligasjoner og andre gjeldsbrev	78 944	455
65	037	Renter av utenlandske ihendehaverobligasjoner og utenlandske bankinnskott	4 979	19
66	038	Andre inntekter	82 241	214
67		Sum bruttoinntekt	2 851 028	157 732
68	040	Minstefradrag av egen inntekt	2 688 711	7 007
69	041	Minstefradrag av ektefelles inntekt	73 888	129
70	042	Minstefradrag av barns inntekt	90 119	193
71	043	Reiseutgifter til og fra arbeidssted utover kr 400,-	972 705	1 515
72	044	Oppgjørsfradrag av egen inntekt	2 604 934	1 717
73	045	Oppgjørsfradrag av ektefelles inntekt	72 473	40
74	046	Oppgjørsfradrag av barns inntekt	80 250	46
75	047	Sum post 21	2 692 738	10 651
76	048	Egne utgifter i stilling eller arbeid	12 479	127
77	049	Eget underskott på godtgjørelse	2 013	16
78	050	Egne reiseutgifter til og fra arbeidssted når det nyttes virkelige utgifter	9 864	34
79	051	Egen premie til frivillig syke- og ulykkesforsikring	4 227	2
80	052	Egen premie til tilleggstrygd for sykepenger i folketrygden	41 122	54
81	053	Eget oppgjørsfradrag	14 891	10
82	054	Egen sum post 22	56 216	245
83	055	Ektefelle eller barns utgifter i stilling eller arbeid	0	0

Element i vektoren IA	Kode på skjema	Forklaring av variabel	Antall inntekstakere med positivt beløp på posten	Samlet beløp på posten (Mill.kr)
84	056	Ektefelle eller barns underskott på godtgjørelse når det nyttes virkelige utgifter	1	0,0
85	057	Ektefelle eller barns reiseutgifter til og fra arbeidssted når det nyttes virkelige utgifter	1	0,0
86	058	Ektefelle eller barns premie til frivillig syke- og ulykkesforsikring	0	0
87	059	Ektefelle eller barns premie til egen tilleggs-trygd for sykepengen i folketrygden	0	0
88	060	Ektefelle eller barns oppgjørsfradrag	0	0
89	061	Ektefelle eller barns sum post 22	1	0,0
90	062	Sum post 21 og post 22	2 734 826	10 896
91	063	Merutgifter ved å bo utenfor hjemmet	39 236	166
92	064	Reiseutgifter ved besøk i hjemmet	68 554	224
93	065	Premie og tilskott til privat og offentlig pensjonsordning i arbeidsforhold og fradragsberettiget fagforeningskontingent	960 330	1 223
94	066	Frdrag i arbeidsinntekt for gift kvinne/enslig forsørger som har barn	420 046	1 176
95	067	Kårytelser påheftet fast eiendom	27 003	73
96	068	Tidligere års underskott i næring og ved drift av fast eiendom	7 141	575
97	069, 469	Underskott i næring og ved drift av fast eiendom for 1979	56 060	1 269
98	070	Pliktig underholdsbidrag o.l.	59 407	498
99	071	Premie for egen pensjonsforsikring	76 729	538
100	072	Renter av gjeld	1 177 800	8 714
101	073	Del av underskott i boligselskap	233 040	600
102	074	Andre fradrag	122 626	1 023
103		Sum fradrag	2 831 248	26 981
104	080, 081, 410	Nettoinntekt ved kommuneskatteligningen	2 733 207	122 732
105	083	Nettoinntekt ved statsskatteligningen	2 733 843	123 141
106	5510	Pensjonsgivende inntekt, lav sats	2 018 132	109 779
107	5511	Pensjonsgivende inntekt, høy sats	162 047	8 539
108	079	Særfradrag	754 222	8 786
109	407	Betinget skattefritak	410	29
110	084	Premie for frivillig livsforsikring	692 917	563
111	085	Sparing med skattefradrag	670 889	1 516
112	086	Sum post 41 og 42	1 100 491	2 079

Element i vektoren IA	Kode på skjema	Forklaring av variabel	Antall inntekts- takere med positivt beløp på posten	Samlet beløp på posten (Mill.kr)
113	5521	Bostøtte fra Den norske stats husbank	98 492	270
114	5522	Utdanningsstipend fra Statens lånekasse for utdanning	128 680	372
115	114	Renter av innenlandske bankinnskott	1 039 692	3 198
116	115	Renter av norske ihendehaverobligasjoner	20 458	28
117	116	Utbytte av aksjer i utenlandske selskaper	3 227	8
118	117	Sum kollonne II, post 43, 44 og 45	1 040 934	3 235
119	118	Utbytte av aksjer og poster i norske selskaper	124 073	502
120	087	Innskott i innenlandske banker	1 259 186	56 122
121	088	Norske ihendehaverobligasjoner	39 732	572
122	089	Aksjer i utenlandske selskaper	10 556	453
123	090	Aksjer og parter i norske selskaper	275 589	10 753
124	091	Sum kollonne I, post 43, 44, 45 og 47	1 295 495	67 901
125	092	Skattefritt beløp	1 287 339	31 242
126	093	Rest	506 161	36 651
127	094	Faste eiendommer og skog	984 454	84 456
128	095	Yrkesbiler, maskiner, redskap, inventar o.l.	195 873	13 733
129	096	Buskap, travhester, pelsdyr og rein	75 507	2 428
130	097	Råstoffer og varer og avling for salg	86 677	5 424
131	098	Skip og andre fartøyer	25 358	7 833
132	099	Utestående fordringer, pantobligasjoner og andre gjeldsbrev	206 475	14 675
133	100	Innskott i utenlandske banker	3 539	294
134	101	Utenlandske ihendehaverobligasjoner	3 492	193
135	102	Leieboerinnskott	215 415	5 968
136	103	Gjenkjøpsverdi av livsforsikringspremier	5 495	49
137	104	Kontanter, sjekker, remisser o.l.	207 466	1 392
138	105	Innbo og annet løsøre	22 713	533
139	106	Privatbiler, motorsykler	928 250	15 425
140	107	Campingvogner	41 061	526
141	108	Lystfartøyer	30 085	1 089

Element i vektoren IA	Kode på skjema	Forklaring av variabel	Antall inntekts- takere med positivt beløp på posten	Samlet beløp på posten (Mill.kr)
142	109, 421, 422	Annen skattepliktig formue	35 384	2 359
143	111	Gjeld	1 237 166	132 868
144	112, 113, 421, 422	Nettoformue	1 202 351	93 730
145	119	Avskrivninger i alt	163 708	5 232
146	120	Skattefrie fondsavsetninger i alt	23 523	949
147	121	Særfradrag i inntekt av fiske	9 869	96
148	0001	Nettogevinst ved salg av aksjer mv. utenom næring	3 698	25
149	0002	Tap til framføring ved salg av aksjer utenom næring	452	7

LISTE OVER FILER

Katalog	Underkatalog	Filnavn
LOTTE	SUB	MINFRA OPGJFR SAERFR INTSKO INTSKS FLKTRS FLKTRP GENSKT SPFORS BRNETR FFBU17 FF1720 FRMSKK FRMSKS PSKATT AKKPERS AKKHUS KLARTAB LESTABGR LESPAR2 TABPRINT XAKKPERS XAKKHUS JUSTAKK
"	FUNCT	IFDAAR KTGINT KTGSGR KTGEND
"	AKTPAR	AKPA31 AKPA32 AKPA33 AKPA34 AKPA35 AKPA36 AKPA37 AKPA38 AKTBGR30 STYRPA12
"	STDPAR	STPA76 STPA77 STPA78 STPA79 STPA80
LOTTE76	HPRG	MAIN
"	SUB	BEHHUS OPPFAM BEHSKYT LESHUS
"	MODUL	DATAMODL
"	FUNCT	ISTATHUS
"	AKTPAR	PERMPA11
"	-	TAPECONV
"	-	EXEC
"	-	EXECALT

Katalog	Underkatalog	Filnavn
LOTTE76	-	KOMP
"	-	EXECMINI
"	-	XLISTAGG
"	-	LISTAGG
LOTTE79	HPROG	MAIN
"	SUB	BEHHUS
"	"	OPPFAM
"	"	BEHSHYT
"	"	LESHUS
"	MODUL	DATAMODL
"	FUNCT	ISTATHUS
"	AKTPAR	PERMPA11
"	-	EXEC
"	-	EXECALT
"	-	KOMP
"	-	EXECMINI
"	-	XLISTAGG
"	-	LISTAGG
"	-	XAFIL
"	-	AFIL

OVERSIKT OVER COMMON-BLOKKER

Blokknavn	Innhold ¹⁾	Rutiner der blokker inngår
SKPAR1- SKPAR8	Skatteregler for hvert alternativ	MAIN, PSKATT
SKDAA1- SKDAA8-	Definisjon av nettoinntekt mv.	BEHSKYT, PSKATT
SKPAFE	Skatteregler	MAIN, PSKATT
SKDAFE	Skatteregler	BEHSKYT, PSKATT
OPPBLF	Oppblåsingsfaktorer	MAIN, BESKYT, PSKATT, OPPFRAM, AKKPERS, AKKHUS, XAKKPERS, XAKKHUS
FRAMSK	Framskrivingsfaktorer	MAIN, SAERFR, OPPFRAM
LIMFDAAR	Grenser for fødselsår	MAIN, BEHHUS,
STATVALG	Parametre for valg av sosioøkonomisk gruppe	MAIN, BEHHUS, OPPFRAM
TELLPERS	Antall personer	MAIN, BESKYT
KATEGORI	Gruppering etter inntekt mv.	BESKYT, AKKPERS, XAKKPERS
INTSKHUS	Skattebeløp mv. for husholdningen	BESKYT, BEHHUS, AKKHUS, XAKKHUS
TABGR	Tabellgrenser	MAIN, BESKYT, LESTABGR, XAKKHUS, AKKHUS, KLARTAB, TABPRINT
TABPERS	Tabeller basert på skattytere	AKKPERS, KLARTAB, TABPRINT, JUSTAKK
TABHUS	Tabeller basert på husholdninger	AKKHUS, KLARTAB, TABPRINT, JUSTAKK
BILLIG	Parameter for særskilt/fellesligning	BEHHUS, BEHSKYT
LIGNMTE	Indikator for ligningsmåte	MAIN, BEHHUS
XTABPERS	Tabeller basert på skattytere	XAKKPERS, JUSTAKK
XTABHUS	Tabeller basert på husholdninger	XAKKHUS, JUSTAKK

1) For flere detaljer vises til kommentarer i programmet.

LISTE OVER DIMENSJONERINGSPARAMETRE

Parameter	Nåværende verdi ¹⁾	Inngår i rutine ²⁾
AN	4	BEHSKYT, BEHHUS, AKKPERS, AKKHUS, KLARTAB, TABPRINT, XAKKPERS, XAKKHUS, JUSTAKK
AK	4	MAIN, INTSKO, INTSKS, FLKTRS, GENSKT, SPFORS, FRMSKS, PSKATT
PT	20	MAIN, INTSKS, GENSKT, FRMSKS, PSKATT
SG	15	MAIN, BEHSKYT, AKKPERS, AKKHUS, KLARTAB, LESTABGR, TABPRINT, KTGSGR, XAKKPERS, XAKKHUS, JUSTAKK

1) Pr. juli 1981. Rutinene er benevnt med filnavn. Fullstendig adresse til filene framgår av vedlegg 3.

Utkommet i serien Rapporter fra Statistisk Sentralbyrå (RAPP) - ISSN 0332-8422

Trykt 1981

- Nr. 81/1 Erling J. Fløttum: National Accounts of Norway System and Methods of Estimation Sidetall 101 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1555-2
- 81/2 Referansearkiv for naturressurs- og forurensningsdata 2. utgave Sidetall 424 Pris kr 20,00 ISBN 82-537-1233-2
- 81/3 Nils Håvard Lund: Byggekostnadsindeks for boliger Sidetall 127 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1232-4
- 81/4 Anne Lise Ellingsæter: Intervjuernes erfaringer fra arbeidskraftundersøkelsene Rapport fra 99 intervjuere Field Work Experiences with the Labour Force Sample Survey Reports from 99 Interviewers Sidetall 40 Pris kr 10,00 ISBN 82-537-1234-0
- 81/5 Bjørn Kjensli: Strukturundersøkelse for bygg og anlegg Vann- og kloakkanlegg Sidetall 62 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1235-9
- 81/6 Erling Siring og Ib Thomsen: Metoder for estimering av tall for fylker ved hjelp av utvalgsundersøkelser Sidetall 42 Pris kr 10,00 ISBN 82-537-1509-9
- 81/7 Arne Ljones og Hans Viggo Sæbø: Temperaturkorrigering av energiforbruket Sidetall 43 Pris kr 10,00 ISBN 82-537-1507-2
- 81/8 Morten Reymert: En analyse av faktorinnsatsen i Norges utenrikshandel med utviklingsland og industriland Sidetall 55 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1506-4
- 81/9 Petter Longva: A System of Natural Resource Accounts Eit rekneskapssystem for naturressursar Sidetall 26 Pris kr 10,00 ISBN 82-537-1540-4
- 81/10 Stein Erland Brun: Tilgangen på arbeidskraft i fylkene for årene 1971 - 1979 Sidetall 72 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1514-5
- 81/11 Eva Ivås og Kjell Roland: MODIS IV Detaljerte virkningstabeller for 1979 Sidetall 264 Pris kr 20,00 ISBN 82-537-1515-3
- 81/12 Helge Brunborg, Jan Mønnesland og Randi Selmer: Framskrivning av folkemengden etter ekteskapelig status Sidetall 75 Pris kr 11,00 ISBN 82-537-1541-2
- 81/13 Adne Cappelen: Importinnhold i sluttleveringer Sidetall 20 Pris kr 10,00 ISBN 82-537-1545-5
- 81/14 MODIS IV Dokumentasjonsnotat nr. 16 Endringer i utgave 78-1 og 79-1 Sidetall 100 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1549-8
- 81/15 Skatter og overføringer til private Historisk oversikt over satser mv. Årene 1969 - 1981 Sidetall 74 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1554-4
- 81/16 Helgeturer 1978/79 Sidetall 23 Pris kr 10,00 ISBN 82-537-1560-9
- 81/17 Roy Østensen: Eie og bruk av personbil Foreløpige tall for 1979 og 1. kvartal 1980 Sidetall 42 Pris kr 10,00 ISBN 82-537-1566-8
- 81/18 Svein Homstvedt, Øyvind Lone og Tore Nesheim: Jordbruksareal ifølge jordregister og utvalgstillinger. Metodiske forskjeller belyst med materiale fra Trøgstad kommune Sidetall 62 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1598-6
- 81/19 Arne Faye: Holdninger til norsk utviklingshjelp 1980 Sidetall 62 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1562-5
- 81/20 Knut Fredrik Strøm: Konkurser i industri og varehandel Utvikling, hyppighet og omfang Sidetall 31 Pris kr 10,00 ISBN 82-537-1569-2
- 81/21 Frank Foyn: Miljøverninvesteringer i industrien. Problemer ved kartlegging av data Sidetall 34 Pris kr 10,00 ISBN 82-537-1591-9

Utkommet i serien Rapporter fra Statistisk Sentralbyrå (RAPP) - ISSN 0332-8422 (forts.)

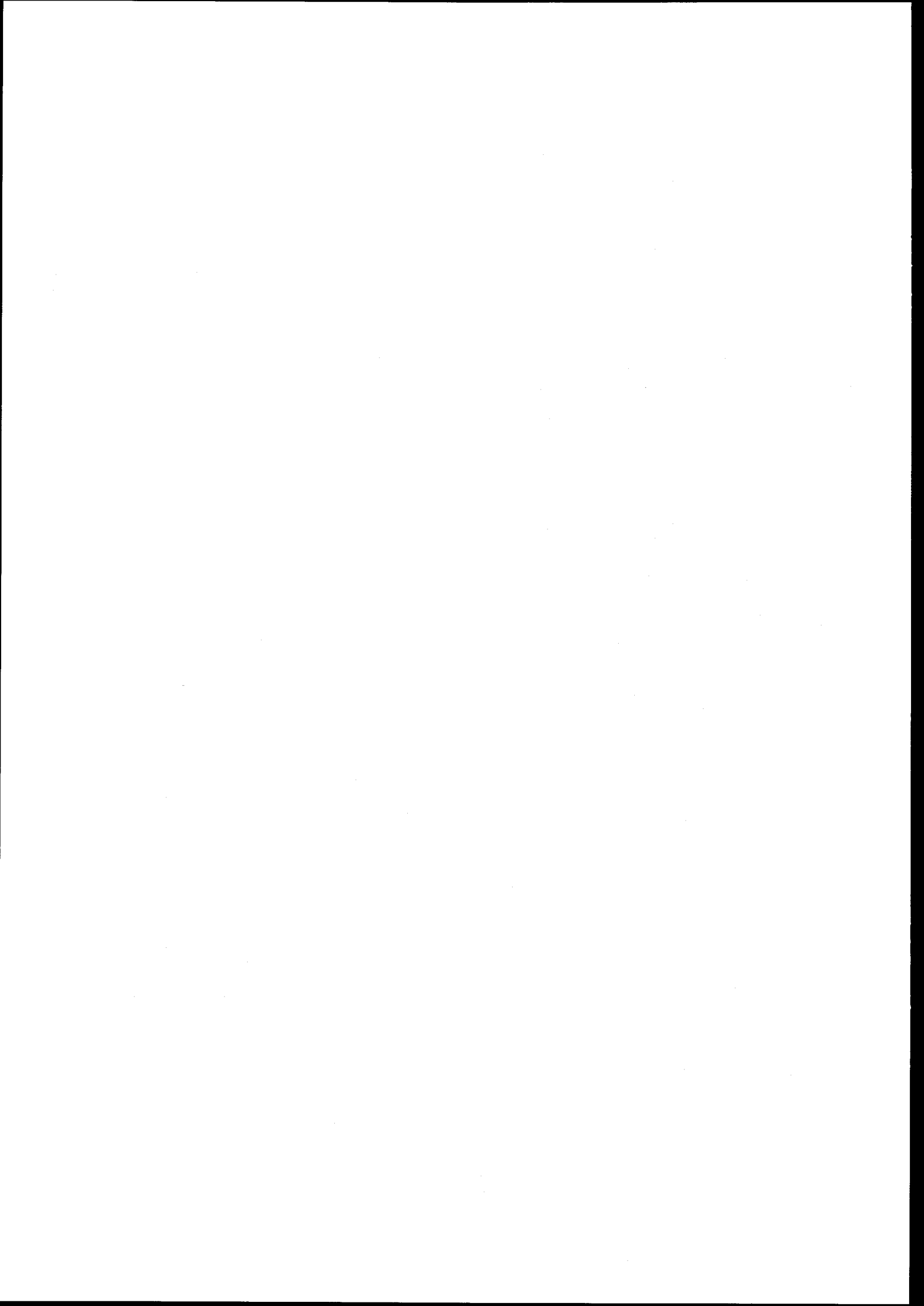
Trykt 1981

- Nr. 81/22 Petter R. Koren: Etterspørsel etter energi i norsk industri Sidetall 27
Pris kr 10,00 ISBN 82-537-1592-7
- 81/23 Harald Bergland og Adne Cappelen: Produktivitet og sysselsetting i industrien
Sidetall 75 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1600-1
- 81/24 Levekårsundersøkelsen 1980 Dokumentasjon Del I Sidetall 67 Pris kr 15,00
ISBN 82-537-1612-5
- 81/25 Tor Haldorsen: Norske ferieformer Sidetall 112 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1611-7
- 81/26 Aktuelle skattetall 1981 Current Tax Data Sidetall 46 Pris kr 10,00
ISBN 82-537-1610-9
- 81/27 Tiril Voigt: Planregnskap Ressursregnskap for fysisk planlegging Sidetall 70
Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1614-1
- 81/28 Figurer i publikasjoner Sidetall 115 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1628-1
- 81/29 Tor Skoglund: Utprøving av modellen REGION mot fylkesfordelte nasjonalregnskapsdata
for perioden 1973 - 1976 Sidetall 42 Pris kr 10,00 ISBN 82-537-1626-5
- 81/30 Adne Cappelen, Erik Garaas og Svein Longva: MODAG En modell for makroøkonomiske
analyser Sidetall 70 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1630-3
- 81/31 Torstein Bye og Tor Eivind Høyland: Inntektsbegreper - Inntektsfordeling
Sidetall 43 Pris kr 10,00 ISBN 82-537-1639-7
- 81/32 Totalregnskap for fiske- og fangstnæringen 1977 - 1980 Sidetall 39 Pris kr 10,00
ISBN 82-537-1634-6
- 81/33 Erik Biørn: Estimating Seemingly Unrelated Regression Models from Incomplete
Cross-Section/Time-Series Data Sidetall 32 Pris kr 10,00 ISBN 82-537-1635-4
- 81/34 Eva Ivås og Kjell Roland: MODIS IV Detaljerte virkningstabeller for 1980
Sidetall 272 Pris kr 20,00 ISBN 82-537-1636-2
- 81/35 Sigurd Tveitereid og Jan Lædre: Markedsindikatorer for norsk eksport Sidetall 47
Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1645-1

Trykt 1982

- Nr. 82/1 Tor Haldorsen og Gunvor Iversen: Praktiske eksempler på måling av latente variable:
Sammenhengen mellom subjektive og objektive indikatorer på arbeidsforhold
ISBN 82-537-1649-4 ISSN 0332-8422
- 82/2 Jan Mønnesland, Helge Brunborg og Randi Selmer: Inngåelse og oppløsning av ekteskap
etter alder og varighet Formation and Dissolution of Marriage by Age and Duration
Sidetall 77 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1650-8
- 82/3 Ole K. Hovland og Håvard Røyne: En revidert versjon av skattemodellen LOTTE
Sidetall 63 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1648-6
- 82/5 Naturressurser 1981 Sidetall 29 Pris kr 10,00 ISBN 82-537-1651-6
- 82/6 Stein Erland Brun: Nettoflytting og arbeidsmarked i fylkene En foreløpig analyse av
sammenhengen Sidetall 68 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1718-0
- 82/7 Øystein Engebretsen: Arealbruk i norske byer og tettsteder Sidetall 183
Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1720-2
- 82/9 Rolf Aaberge: Om måling av ulikskap Sidetall 73 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1721-0
- 82/10 Arne S. Andersen: Levekårsundersøkelsen 1980 Dokumentasjon Del II Sidetall 88
Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1722-9
- 82/12 Bjørn Kjensli: Strukturundersøkelse for bygg og anlegg Industribygg Sidetall 58
Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1732-6

Pris kr 15,00

**Publikasjonen utgis i kommisjon hos H. Aschehoug & Co. og
Universitetsforlaget, Oslo, og er til salgs hos alle bokhandlere.**

**ISBN 82-537-1648-6
ISSN 0332-8422**